

GRUPA KAPITAŁOWA PCC EXOL

**ROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE
FINANSOWE OBEJMUJĄCE OKRES
OD 1 STYCZNIA DO 31 GRUDNIA 2013 ROKU
SPORZĄDZONE WEDŁUG MIĘDZYNARODOWYCH
STANDARDÓW SPRAWOZDAWCZOŚCI
FINANSOWEJ**

Niniejsze roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PCC EXOL za 2013 rok zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską i zawiera:

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Skonsolidowane sprawozdanie z dochodów

Skonsolidowane sprawozdanie z dochodów całkowitych

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Noty objaśniające

Podpisy członków Zarządu PCC EXOL SA:

Mirosław Siwirski

Prezes Zarządu

Rafał Zdon

Wiceprezes Zarządu

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Beata Dobecka

Główny Księgowy

CWB Partner Sp. z o.o.
spółki prowadzącej księgi
rachunkowe PCC EXOL SA

Brzeg Dolny, 19 marca 2014 roku

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANY SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	9
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	10
DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA	12
Nota 1 Informacje ogólne	12
Nota 2 Skład Grupy Kapitałowej	13
Nota 3 Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej PCC EXOL	14
Nota 4 Skład Zarządu oraz Rady Nadzorczej Jednanostki Dominującej	14
Nota 5 Zatwierdzenie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	15
Nota 6 Cykliczność, sezonowość działalności	15
Nota 7 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	15
7.1 Kontynuacja działalności	15
7.2 Oświadczenie o zgodności	15
7.3 Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza	16
7.4 Przekształcenie danych porównywalnych	16
Nota 8 Oświadczenia Zarządu	16
8.1 Prawdziwość i rzetelność prezentowanego sprawozdania	16
8.2 Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	16
Nota 9 Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	16
Nota 10 Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	20
Nota 11 Zastosowane zasady rachunkowości	21
11.1 Zasady konsolidacji	21
11.2 Rzeczowe aktywa trwałe	22
11.3 Wartości niematerialne	23
11.4 Wartość firmy	25
11.5 Koszty finansowania zewnętrznego	25
11.6 Leasing	25
11.7 Odzyskiwalna wartość aktywów długoterminowych	26
11.8 Instrumenty finansowe	26
11.9 Instrumenty pochodne	29
11.10 Zapasy	30
11.11 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	31
11.12 Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	32
11.13 Pozostałe aktywa i rozliczenia międzyokresowe kosztów czynne	32
11.14 Kapitał własny	33
11.15 Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	33
11.16 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	34
11.17 Rezerwy	34
11.18 Świadczenia pracownicze	35
11.19 Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	35
11.20 Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychody przyszłych okresów	36
11.21 Przychody	36
11.22 Koszt własny sprzedaży	37
11.23 Pozostałe przychody i koszty operacyjne	38
11.24 Przychody i koszty finansowe	38
11.25 Podatek dochodowy	38
11.26 Zysk netto na akcję	39
11.27 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	39
11.28 Przeliczenie pozycji wyrażonych w walutach obcych	40
11.29 Zastosowane zasady rachunkowości zabezpieczeń	41
Nota 12 Informacje dotyczące segmentów operacyjnych	42
Nota 13 Przychody i koszty	43

13.1 Przychody ze sprzedaży	43
13.2 Koszty według rodzaju, w tym koszty świadczeń pracowniczych	43
13.3 Pozostałe przychody operacyjne	44
13.4 Pozostałe koszty operacyjne	44
13.5 Przychody finansowe.....	45
13.6 Koszty finansowe.....	45
13.7 Zyski lub straty netto wg kategorii instrumentów	46
Nota 14 Podatek dochodowy.....	48
14.1 Uzgodnienie podatku dochodowego do wyniku finansowego brutto	49
14.2 Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej	49
14.3 Podatek odroczony	50
14.4 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	50
14.5 Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	51
Nota 15 Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	52
Nota 16 Zysk przypadający na jedną akcję.....	52
Nota 17 Dywidendy wypłacone i zadeklarowane do wypłaty.....	52
Nota 18 Rzeczowe aktywa trwałe	53
Nota 19 Wartości niematerialne	57
19.1 Wartość firmy oraz know-how o nieokreślonym okresie użytkowania.....	59
Nota 20 Połączenie jednostek gospodarczych.....	59
Nota 21 Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i pozostałe.....	61
Nota 22 Zapasy	61
Nota 23 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	62
Nota 24 Pozostałe aktywa finansowe	63
Nota 25 Pozostałe aktywa	64
Nota 26 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	64
Nota 27 Wyemitowany kapitał akcyjny oraz pozostałe kapitały.....	65
27.1 Wyemitowany kapitał akcyjny	65
27.2 Kapitał zapasowy.....	66
27.3 Inne dochody całkowite.....	67
27.4 Zyski zatrzymane	67
Nota 28 Rezerwy.....	68
28.1 Zmiana stanu rezerw	68
28.2 Rezerwy i zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych.....	68
28.3 Pozostałe rezerwy.....	68
Nota 29 Świadczenia pracownicze	69
29.1 Programy akcji pracowniczych.....	69
29.2 Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia	69
Nota 30 Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	70
Nota 31 Leasing	75
31.1 Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu.....	75
31.2 Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingodawca.....	75
31.3 Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca.....	75
Nota 32 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	76
Nota 33 Pozostałe zobowiązania finansowe.....	77
Nota 34 Pomoc rządowa.....	77
Nota 35 Zobowiązania i należności warunkowe	77
35.1 Zobowiązania warunkowe	77
35.2 Należności warunkowe	78
Nota 36 Zabezpieczenie spłaty zobowiązań Grupy	78
36.1 Zabezpieczenie umów kredytowych oraz umów pożyczek z podmiotami spoza Grupy PCC	78

Nota 37 Informacje o podmiotach powiązanych	79
37.1 Transakcje z podmiotami powiązanymi.....	79
37.2 Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi.....	81
37.3 Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy	82
Nota 38 Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	84
38.1 Ryzyko stopy procentowej i płynności	84
38.2 Ryzyko walutowe.....	87
38.3 Inne ryzyko cenowe.....	90
38.4 Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe.....	90
38.5 Ryzyko cen surowców	93
38.6 Ryzyko kredytowe	93
Nota 39 Zarządzanie kapitałem	94
Nota 39.1 Instrumenty finansowe	94
Nota 40 Wartość godziwa instrumentów finansowych.....	97
Nota 41 Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepływów pieniężnych	97
Nota 42 Struktura zatrudnienia	97
Nota 43 Wynagrodzenie biegłego rewidenta	98
Nota 44 Zdarzenia po dniu bilansowym	98

SKONSOLIDOWANY SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH

	Nota	okres zakończony 01.01.2013- 31.12.2013	okres zakończony 01.01.2012- 31.12.2012 (*)
		w PLN	w PLN
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	13.1	466 669 958	406 897 291
Koszt własny sprzedaży	13.2	(405 368 441)	(359 598 434)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		61 301 517	47 298 857
Koszty sprzedaży	13.2	(20 090 038)	(15 810 832)
Koszty ogólnego zarządu	13.2	(20 378 945)	(8 036 960)
Pozostałe przychody operacyjne	13.3	7 430 620	213 385
Pozostałe koszty operacyjne	13.4	(1 594 150)	(212 647)
Zysk (strata) na działalności operacyjnej		26 669 004	23 451 803
Przychody finansowe	13.5	125 219	329 312
Koszty finansowe	13.6	(14 459 290)	(19 559 259)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		12 334 933	4 221 856
Podatek dochodowy	14	(3 228 003)	(775 691)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		9 106 930	3 446 165
Zysk (strata) za okres z działalności zaniechanej		-	-
Zysk (strata) netto		9 106 930	3 446 165
Inne całkowite dochody z tytułu:		31.12.2013	31.12.2012
<u>Pozycje, które po spełnieniu określonych warunków zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty:</u>		(2 363 374)	6 387 984
Skutki wyceny instrumentów zabezpieczających	27.3	(1 416 000)	7 886 400
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	27.3	269 040	(1 498 416)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(1 216 414)	-
<u>Pozycje, które nigdy nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty</u>		(2 699)	-
Zyski (Straty) aktuarialne		(3 332)	-
Podatek odroczone od zysków (strat) aktuarialnych		633	-
Inne całkowite dochody netto		(2 366 073)	6 387 984
Całkowite dochody ogółem		6 740 857	9 834 149

Zysk (strata) na akcje z działalności kontynuowanej		01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
			(*)
zwykły	16	0,05	0,02
rozwodniony	16	0,05	0,02

(*) Dane obejmujące tylko Jednostkę Dominującą

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

AKTYWA	Nota	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
			(*)
		w PLN	w PLN
Aktywa trwałe		373 496 501	343 203 242
Rzeczowe aktywa trwałe	18	172 436 449	160 849 818
Wartość firmy	19	112 035 179	96 292 122
Pozostałe wartości niematerialne	19	88 983 237	86 061 302
Inwestycje w jednostkach zależnych	21	41 636	-
Aktywa obrotowe		128 276 974	102 160 774
Zapasy	22	39 325 512	27 786 847
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	23	81 363 968	59 365 700
Należności z tyt. podatku dochodowego	23	930 958	1 175 015
Pozostałe aktywa	25	836 413	931 780
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	26	5 820 123	12 901 432
SUMA AKTYWÓW		501 773 475	445 364 016

(*) Dane obejmujące tylko Jednostkę Dominującą

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (CIAĞ DALSZY)

PASYWA		stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
		(*)	(*)
		w PLN	w PLN
Kapitał własny		216 628 176	172 099 591
Wyemitowany kapitał akcyjny	27.1	172 484 374	161 227 231
Kapitał zapasowy	27.2	32 443 801	2 467 051
Inne skumulowane dochody całkowite	27.3	3 809 485	4 959 144
Zyski zatrzymane	27.4	9 106 930	3 446 165
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(1 216 414)	-
Kapitały przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej		216 628 176	172 099 591
Zobowiązania długoterminowe		198 387 784	200 631 352
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	30	176 541 573	180 207 138
Pozostałe zobowiązania finansowe	33	-	1 226 460
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	14.3	21 681 807	19 176 837
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	32	120 938	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych	29	43 466	20 917
Zobowiązania krótkoterminowe		86 757 515	72 633 073
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	32	52 620 266	43 472 517
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	30	30 666 263	27 735 169
Pozostałe zobowiązania finansowe	33	1 244 160	-
Bieżące zobowiązania podatkowe	32	729 087	578 118
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych	29	6 223	7 410
Rezerwy krótkoterminowe	28.1	1 491 516	839 859
Zobowiązania razem		285 145 299	273 264 425
SUMA PASYWÓW		501 773 475	445 364 016

(*) Dane obejmujące tylko Jednostkę Dominującą

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Inne skumulowane dochody całkowite	Zyski zatrzymane	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Razem
	w PLN	w PLN	w PLN	w PLN	w PLN	w PLN
Stan na 01.01.2013 (*)	161 227 231	2 467 051	4 959 144	3 446 165	-	172 099 591
Emisja akcji zwykłych	11 257 143	28 142 858	-	-	-	39 400 001
Wypłata dywidendy	-	-	-	(1 612 272)	-	(1 612 272)
Podwyższenie kapitału z zysku	-	1 833 892	-	(1 833 892)	-	-
Zysk/ strata za rok bieżący	-	-	-	9 106 930	-	9 106 930
Wycena rachunkowości zabezpieczeń	-	-	(1 146 960)	-	-	(1 146 960)
Zyski / (Straty) aktuarialne	-	-	(2 699)	-	-	(2 699)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	-	-	(1 216 414)	(1 216 414)
Stan na 31.12.2013	172 484 374	32 443 801	3 809 485	9 106 930	(1 216 414)	216 628 176
Stan na 01.01.2012 (*)	151 300 000	-	(1 428 840)	922 958	-	150 794 118
Emisja akcji zwykłych	9 927 231	1 544 093	-	-	-	11 471 324
Podwyższenie kapitału z zysku	-	922 958	-	(922 958)	-	-
Zysk/ strata za rok bieżący	-	-	-	3 446 165	-	3 446 165
Wycena rachunkowości zabezpieczeń	-	-	6 387 984	-	-	6 387 984
Stan na 31.12.2012 (*)	161 227 231	2 467 051	4 959 144	3 446 165	-	172 099 591

(*) Dane obejmujące tylko Jednostkę Dominującą

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012 (*)
		w PLN	w PLN
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk (strata) za rok obrotowy		9 106 930	3 446 165
Korekty zysku netto:		36 960 159	26 378 256
Bieżący podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z dochodów całkowitych	14	1 314 402	638 602
Koszty/przychody finansowe ujęte w sprawozdaniu z dochodów całkowitych		13 516 616	16 149 566
Zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		180 215	(16 906)
Amortyzacja aktywów trwałych	13,2	9 047 741	9 663 611
(Dodatnie)/ujemne różnice kursowe netto		(19 332)	(56 617)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(419 259)	-
Przejęcie kontroli nad spółką zależną		13 339 776	-
Zmiany w kapitale obrotowym:		(19 892 152)	(11 790 706)
(Zwiększenie) / zmniejszenie salda należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności		(21 998 268)	(4 644 878)
(Zwiększenie) / zmniejszenie stanu zapasów		(11 538 665)	(985 284)
(Zwiększenie) / zmniejszenie pozostałych aktywów		95 367	(333 509)
Zwiększenie/(zmniejszenie) salda zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań		10 105 084	(5 535 369)
Zwiększenie / (zmniejszenie) rezerw		3 444 330	(291 666)
Środki pieniężne wygenerowane z działalności operacyjnej	-	26 174 937	18 033 715
Zapłacony podatek dochodowy		(2 265 563)	(1 812 521)
Zwrócony podatek dochodowy		1 179 035	474 106
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		25 088 409	16 695 300
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Wpływy z tytułu zbycia składników rzeczowych aktywów trwałych		109 191	16 906
Płatności za rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne		(6 268 149)	(3 159 128)
Nabycie akcji/udziałów w jednostkach zależnych		(41 636)	-
Środki pieniężne netto (wydane) / wygenerowane w związku z działalnością inwestycyjną		(6 200 594)	(3 142 222)

(*) Dane obejmujące tylko Jednostkę Dominującą

	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012 (*)
	w PLN	w PLN
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wpływy z pożyczek i kredytów	1 876 959	11 720 003
Wpływy z tytułu emisji akcji	-	11 471 324
Wypuk własnych bonów dłużnych	-	(5 996 238)
Splata pożyczek i kredytów	(12 812 124)	(11 405 052)
Zapłacone odsetki	(13 457 012)	(16 353 851)
Dywidendy wypłacone na rzecz:	(1 612 272)	-
Akcjonariuszy jednostki dominującej	(1 513 000)	-
Udziałowców mniejszościowych	(99 272)	-
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności finansowej	(26 004 449)	(10 563 814)
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(7 116 634)	2 989 264
Przejęcie kontroli nad spółką zależną	15	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek roku obrotowego	12 901 432	9 954 132
Zmiana stanu różnic kursowych z tytułu środków pieniężnych	35 310	(41 964)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	5 820 123	12 901 432

(*) Dane obejmujące tylko Jednostkę Dominującą

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

Nota 1 Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa PCC EXOL („Grupa”) składa się z PCC EXOL SA i jej spółek zależnych (patrz nota 2). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony 31 grudnia 2013 roku. Dane porównywalne obejmują dane z jednostkowego sprawozdania finansowego Jednostki Dominującej.

Jednostka Dominująca Grupy Kapitałowej PCC EXOL SA działa na podstawie:

- statutu sporządzonego w formie aktu notarialnego z dnia 26 marca 2008 roku (Rep. A nr 5041/2008), wraz z późniejszymi zmianami
- Kodeksu spółek handlowych

Siedziba Jednostki Dominującej jest Brzeg Dolny, ul. Sienkiewicza 4.

Aktualnie Jednostka Dominująca jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w Sądzie Rejonowym we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000306150.

Jednostce Dominującej nadano numer statystyczny REGON 020716361.

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Kapitałowej jest:

- przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej,
- produkcja gazów technicznych,
- produkcja pozostałych wyrobów chemicznych,
- handel wyrobami chemicznymi.

Czas trwania działalności poszczególnych jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej nie jest ograniczony. Sprawozdania finansowe Jednostki Dominującej oraz jednostki zależnej sporządzone zostały za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie finansowe jednostki dominującej, przy zastosowaniu spójnych zasad rachunkowości.

Rokiem obrotowym Jednostki Dominującej oraz spółek wchodzących w skład grupy jest rok kalendarzowy.

Podmiotem dominującym spółki PCC EXOL SA jest PCC SE (Duisburg, Niemcy).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku struktura akcjonariatu Jednostki Dominującej była następująca:

Akcjonariusz	Siedziba	Liczba akcji	Łączna wartość nominalna akcji	% posiadanego kapitału	% posiadanych praw głosu
PCC SE	Duisburg, Niemcy	138 057 143	138 057 143	80,04%	88,39%
Carlson Venture	Tortola, Brytyjskie Wyspy Dziewicze	27 496 002	27 496 002	15,94%	9,27%
Pozostali	GPW w Warszawie	6 931 229	6 931 229	4,02%	2,34%
		172 484 374	172 484 374		

Nota 2 Skład Grupy Kapitałowej

Na 31 grudnia 2013 roku w skład Grupy wchodziła Jednostka Dominująca - PCC EXOL SA oraz następujące spółki powiązane:

Nazwa jednostki	Siedziba	przedmiot działalności	Udział w kapitale zakładowym %	Udział w prawach głosu %	Metoda konsolidacji
PCC Chemax Inc.	Piedmont (Stany Zjednoczone Ameryki)	Opracowywanie, produkcja i sprzedaż wyrobów chemicznych	100%	100%	Konsolidowana metodą pełną
PCC Exol Przemysł Chemiczny i Handel sp. z o.o.	Stambuł (Turcja)	Przedstawicielstwo handlowe na terenie MEA	100%	100%	Nie konsolidowana

Wielkości uzasadniające wyłączenia spółki PCC Exol Przemysł Chemiczny i Handel sp. z o.o. z konsolidacji:

	w zł
Suma bilansowa na 31.12.2013	70 754
Udział procentowy w sumie bilansowej jednostki dominującej (w %)	0,01%
Przychody za okres 01.01.2013-31.12.2013	879 426
Udział procentowy w przychodach jednostki dominującej (w %)	0,19%
Aktywa netto na 31.12.2013	9 584
Wynik finansowy za okres 01.01.2013-31.12.2013	(22 433)

Jednostka wyłączona z konsolidacji wyceniana jest w cenie nabycia pomniejszonej o ewentualną utratę wartości.

Nota 3 Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej PCC EXOL

W 2013 roku w składzie Grupy Kapitałowej odnotowano następujące zmiany:

Nabycie udziałów PCC Chemax

W dniu 28 stycznia 2013 roku PCC EXOL SA dokonała zakupu 100% udziałów spółki PCC Chemax. Przeniesienie własności udziałów odbyło się ze skutkiem gospodarczym od dnia 1 stycznia 2013 roku. Zbywającym udziały była PCC SE – Jednostka Dominująca wyższego szczebla. Cenę nabycia udziałów ustalono na kwotę 39.400 tys. zł. Umowa nie przewidywała płatności warunkowych. Rozliczenie połączenia zostało przedstawione w [nocie 20 Połączenie przedsięwzięć](#).

Opłacenie i objęcie udziałów w spółce PCC EXOL Kimya Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi (PCC EXOL Przemysł Chemiczny i Handel sp. z o.o.)

W roku 2013 roku Emitent opłacił i objął 100% udziałów w zarejestrowanej w Turcji (Stambuł) spółce PCC EXOL Przemysł Chemiczny i Handel sp. z o.o. Spółka ma za zadanie rozwinięcie sprzedaży bezpośrednio na terenie Turcji oraz krajów regionu MEA (Middle East and Africa).

W roku 2013 roku nie miała miejsca sprzedaż jednostek gospodarczych ani zaniechanie prowadzonej działalności.

Nota 4 Skład Zarządu oraz Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

Skład Zarządu Jednostki Dominującej

Skład Zarządu wg stanu na 1 stycznia 2013 roku przedstawiał się następująco:

- Marcin Żurkowski Prezes Zarządu (do dnia 12 listopada 2013 roku)
- Rafał Zdon Wiceprezes Zarządu

Uchwałą nr 16/13 z dnia 11 kwietnia 2013 roku Rada Nadzorcza powołała na stanowisko Członka Zarządu Mirosława Siwirskiego.

Uchwałą nr 40/13 z dnia 8 listopada 2013 roku Rada Nadzorcza odwołała z funkcji Prezesa Marcina Żurakowskiego. Uchwała weszła w życie 12 listopada 2013 roku.

Uchwałą nr 41/13 z dnia 8 listopada 2013 roku Rada Nadzorcza odwołała Mirosława Siwirskiego ze stanowiska Członka Zarządu i powołała go na stanowisko Prezesa Zarządu. Uchwała weszła w życie 12 listopada 2013 roku.

Skład Zarządu na dzień 31 grudnia 2013 roku a także na dzień zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego kształtował się następująco:

- Mirosław Siwirski Prezes Zarządu
- Rafał Zdon Wiceprezes Zarządu

Skład Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

Skład Rady Nadzorczej wg stanu na 1 stycznia 2013 roku przedstawiał się następująco:

- Waldemar Preussner
- Alfred Pelzer
- Wiesław Klimkowski
- Maciej Tybura
- Ozon Daniel

W dniu 8 stycznia 2013 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Uchwałą nr 7 powołało Kamilę Spark do Rady Nadzorczej spółki PCC EXOL SA.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2013 roku a także na dzień zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego kształtował się następująco:

- Waldemar Preussner
- Alfred Pelzer
- Wiesław Klimkowski
- Maciej Tybura
- Ozon Daniel
- Kamilla Spark

Nota 5 Zatwierdzenie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd dnia 19 marca 2014 roku.

Nota 6 Cykliczność, sezonowość działalności

Zarówno cykliczność jak i jej sezonowość nie dotyczy Grupy Kapitałowej.

Nota 7 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, za wyjątkiem niektórych instrumentów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej.

7.1 Kontynuacja działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności spółek wchodzących w skład Grupy.

7.2 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzono w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związane z nimi interpretacje ogłoszone w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej.

Spółka zależna PCC Chemax prowadzi księgi rachunkowe zgodnie z US GAAP. Dla potrzeb sprawozdania skonsolidowanego dokonywane są określone korekty.

7.3 Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych (zł). Polski złoty jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą Grupy Kapitałowej. Dane w sprawozdaniach finansowych zostały wykazane w złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z mniejszą dokładnością.

7.4 Przekształcenie danych porównywalnych

W 2013 roku Jednostka Dominująca nie dokonała przekształcenia danych porównywalnych.

Nota 8 Oświadczenia Zarządu

Zgodnie z wymogami § 91 ust. 1 pkt. 5 *Rozporządzenia Ministra Finansów z 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim* Zarząd Jednostki dominującej składa następujące oświadczenia:

8.1 Prawdziwość i rzetelność prezentowanego sprawozdania

Zarząd oświadcza, że wedle najlepszej wiedzy:

- roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne uwzględniające tylko dane Jednostki Dominującej, sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Grupy,
- sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej za 2013 rok zawiera prawdziwy obraz jej rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń

8.2 Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Zgodnie ze statutem PCC EXOL SA, uchwałą nr 29/13 z dnia 12 czerwca 2013 roku, po otrzymaniu rekomendacji Komitetu Audytu, Rada Nadzorcza dokonała wyboru podmiotu uprawnionego do badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2013 oraz do przeglądu jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za I półrocze 2013 roku. Wybrany audytorem jest firma BDO Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Postępu 12, 02-676 Warszawa.

Zarząd PCC EXOL SA oświadcza, że firma BDO Sp. z o.o., podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego sprawozdania finansowego za rok 2013 roku został wybrany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, ponadto podmiot ten oraz Biegły Rewident dokonujący badania spełniają warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Nota 9 Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2013 roku są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2012 roku, z uwzględnieniem zmian opisanych poniżej. Zastosowano takie same zasady dla okresu bieżącego i porównywalnego.

Zmiany wynikające ze zmian w MSSF.

Następujące nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej obowiązują od 1 stycznia 2013 roku:

- MSSF 13 Ustalanie wartości godziwej
- Zmiany do MSR 19 Świadczenia pracownicze
- Zmiany w MSR 1 Prezentacja pozycji Pozostałych całkowitych dochodów
- Zmiany w MSSF 7 Ujawnienia – kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych
- Interpretacja KIMSF 20 Koszty usuwania nadkładu na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych
- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2009-2011)
- Zmiany w MSSF 1

Zmiany powyższych przepisów nie miały wpływu na wyniki działalności i sytuację finansową Grupy, a skutkowały jedynie zmianami stosowanych zasad rachunkowości lub ewentualnie rozszerzeniem zakresu niezbędnych ujawnień czy też zmianą używanej terminologii.

Główne konsekwencje zastosowania nowych regulacji:

- MSSF 13 Ustalanie wartości godziwej

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i w założeniu ma ułatwić stosowanie wyceny w wartości godziwej poprzez zmniejszenie złożoności rozwiązań i zwiększenie konsekwencji w stosowaniu zasad wyceny wartości godziwej. W standardzie wyraźnie określono cel takiej wyceny i sprecyzowano definicję wartości godziwej.

Zastosowanie nowego standardu nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany do MSR 19 Świadczenia pracownicze

Zmiany w MSR 19 zostały opublikowane w dniu 16 czerwca 2011 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 stycznia 2013 roku lub później. Zmiany eliminują możliwość opóźnienia w rozpoznaniu zysków i strat znaną jako „metoda korytarzowa”. Ponadto poprawiają prezentację wynikających z planów świadczeń pracowniczych zmian w bilansie oraz niezbędnych szacunków prezentowanych w innych dochodach całkowitych, jak również rozszerzają zakres wymaganych ujawnień z tym związanych.

Grupa zastosowała się do zapisów określonych w MSR 19.

- Zmiany w MSR 1 Prezentacja pozycji pozostałych całkowitych dochodów

Zmiany w MSR 1 zostały opublikowane w dniu 16 czerwca 2011 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się od 1 lipca 2012 roku lub później. Zmiany dotyczą grupowania pozycji pozostałych całkowitych dochodów mogących zostać przeniesionych do sprawozdania z dochodów. Zmiany potwierdzają ponadto możliwość prezentacji sprawozdania z pozostałych całkowitych dochodów i sprawozdania z dochodów jako jedno bądź dwa oddzielne sprawozdania.

Grupa zastosowała się do zapisów określonych w MSR 1

- Zmiany w MSSF 7 Ujawnienia – kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych

Zmiany w MSSF 7 zostały opublikowane w dniu 16 grudnia 2011 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później. Nie zmieniając generalnych zasad odnośnie kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych, rozszerzono zakres ujawnień odnośnie kompensowanych ze sobą kwot. Wprowadzono również wymóg szerszych (bardziej przejrzystych) ujawnień związanych z zarządzaniem ryzykiem kredytowym z wykorzystaniem zabezpieczeń (zastawów) otrzymanych lub przekazanych.

Zastosowanie nowego standardu nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Interpretacja KIMSF 20 Koszty usuwania nadkładu na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych

Interpretacja KIMSF 20 została wydana w dniu 19 października 2011 roku i ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się po 1 stycznia 2013 roku lub później. Interpretacja zawiera wytyczne odnośnie ujmowania kosztów usunięcia zewnętrznych warstw gruntu w celu uzyskania dostępu do wydobywanych surowców w kopalniach odkrywkowych.

Zastosowanie nowego standardu nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2009-2011)

W dniu 17 maja 2012 roku zostały opublikowane kolejne zmiany do siedmiu standardów wynikające z projektu proponowanych zmian do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej opublikowanego w czerwcu 2011 roku. Mają one zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później (w zależności od standardu).

Spółka stosuje zmienione standardy w zakresie dokonanych zmian od 1 stycznia 2013 roku, chyba że przewidziano inny okres ich wejścia w życie.

Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Ponadto, Grupa w niniejszym sprawozdaniu finansowym po raz pierwszy zastosowała następujące standardy lub ich zmiany, kierując się datami wejścia w życie ustalonymi przez Komisję Europejską, a które różniły się od tych ustalonych przez Radę Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

- Zmiana do MSR 12 Podatek odroczony: Odzyskiwalność aktywów stanowiących podstawę jego ustalenia

Zmiana do MSR 12 została opublikowana w dniu 20 grudnia 2010 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub później. Zmiana doprecyzowuje m.in. sposób wyceny aktywów i rezerw z tytułu podatku odroczonego

w przypadku nieruchomości inwestycyjnych wycenianych zgodnie z modelem wartości godziwej określonym w MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne. Wejście w życie zmienionego standardu spowodowało też wycofanie interpretacji SKI – 21 Podatek dochodowy – odzyskiwalność przeszacowanych aktywów niepodlegających amortyzacji.

Zmieniony MSR 12 nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

— Zmiany wprowadzone samodzielnie przez Grupę

Grupa nie dokonała korekty prezentacyjnej danych porównywalnych za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2013 roku.

Zgodnie z rozporządzeniem Komisji UE z dnia 11 grudnia 2012 roku, od dnia 1 stycznia 2014 roku, Grupę będą obowiązywać poniższe zmiany w MSSF dotyczących konsolidacji sprawozdań finansowych:

Wprowadzenie standardów:

- MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe
- MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne
- MSSF 12 Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach

Zmiany w standardach:

- MSR 27 Jednostkowe sprawozdania finansowe
- MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach

Powyższe zmiany nie spowodują zmiany dotychczasowych metod konsolidacji, mogą jednak spowodować rozszerzenie ujawnień w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Nota 10 Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

W przypadku gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarządy Spółek w Grupie, kierując się subiektywną oceną, określają i stosują politykę rachunkowości, która zapewnia, iż sprawozdanie finansowe będzie zawierać właściwe i wiarygodne informacje oraz będzie:

- prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiać sytuację majątkową i finansową Spółki, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne,
- odzwierciedlać treść ekonomiczną transakcji,
- obiektywne,
- sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny,
- kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

W stosowaniu polityki rachunkowości wobec poniższych zagadnień największe znaczenie, obok szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Założenia szacunków opierają się na aktualnej wiedzy Zarządów Spółek odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach. Szczegółowe informacje związane z przyjętymi założeniami zostały zaprezentowane poniżej lub w odpowiednich notach objaśniających.

Wycena oraz okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych

Na dzień objęcia kontroli nad jednostką zależną zidentyfikowane aktywa i pasywa spełniające kryteria ujęcia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wyceniane są do wartości godziwej.

Wysokość stawek oraz odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych. Wartości rezydualne środków trwałych nie były szacowane ze względu na trudności w ich ustaleniu lub ze względu na przewidywane nieistotne wartości.

Okresy ekonomicznego użytkowania są weryfikowane w ostatnim kwartale każdego roku obrotowego.

Wartość odzyskiwalna majątku trwałego

W razie wystąpienia przesłanek o utracie wartości (MSR 36 *Utrata wartości aktywów*) Grupa dokonuje szacunków wartości odzyskiwalnej aktywów trwałych i wartości niematerialnych. Wartość firmy ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jest testowana raz do roku wg stanu na 31 grudnia.

Badanie utraty wartości aktywów oparte jest na założeniach dotyczących kosztu kapitału, stóp dyskontowych i stóp wzrostu zakładanych dla przepływów pieniężnych po okresie prognoz. Wartości tych wskaźników są szacowane przez Zarząd na bazie najlepszej wiedzy na moment przeprowadzenia testu.

W przypadku stwierdzenia utraty wartości testowanych środków trwałych i wartości niematerialnych Grupa dokonuje odpowiednich odpisów aktualizujących wartość aktywów.

Wycena rezerw na świadczenia emerytalne i rentowe

Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe, są szacowane przez aktuariuszy w przypadku Spółki Dominującej. Spółka PCC Chemax z siedzibą w Stanach Zjednoczonych nie tworzy rezerw na odprawy emerytalne.

Rezerwy na niewykorzystane urlopy, są szacowane przez pracowników służb finansowych.

Rezerwy i zobowiązania warunkowe

Zgodnie z MSR 37 w zakresie rozpoznawania i wyceny rezerw oraz zobowiązań warunkowych Grupa dokonuje oceny prawdopodobieństwa potencjalnych zobowiązań. Jeżeli wystąpienie zdarzenia jest prawdopodobne Grupa tworzy rezerwę w odpowiedniej wysokości. Jeżeli wystąpienie niekorzystnego zdarzenia w ocenie Grupy jest możliwe, lecz nie jest prawdopodobne ujmowane jest zobowiązanie warunkowe.

Podatek odroczony

Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment ich zrealizowania, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązują na dzień bilansowy. Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego, bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie.

Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Odpisy aktualizujące wartość aktywów obrotowych

Na dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów obrotowych. Jeżeli wartość odzyskiwalna składnika aktywów jest niższa od jego wartości bilansowej, Grupa dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu bieżącej wartości przewidywanych przepływów pieniężnych z wyłączeniem należności i zapasów, których odpisy szacuje się w odniesieniu do okresu przeterminowania i okresów nie wykazujących rotacji.

Nota 11 Zastosowane zasady rachunkowości

11.1 Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe PCC EXOL SA oraz sprawozdanie finansowe kontrolowanej przez Spółkę jednostki zależnej sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku. Za okres porównawczy dane obejmują tylko sprawozdanie Jednostki Dominującej.

Sprawozdanie finansowe jednostki zależnej sporządzane jest za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie Jednostki dominującej, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W razie konieczności wprowadzane są korekty do sprawozdań finansowych jednostki zależnej dostosowujące ich politykę rachunkowości do polityki Grupy.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, są w całości eliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane chyba, że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostka zależna podlega konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nią kontroli przez Jednostkę Dominującą, a przestaje być konsolidowana z dniem ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez Jednostkę Dominującą ma miejsce wtedy, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio, poprzez swoje jednostki zależne, więcej niż połowę liczby głosów w danej spółce, chyba że możliwe jest do udowodnienia, że taka własność nie stanowi o sprawowaniu kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce również wtedy, gdy

Jednostka Dominująca ma możliwość kierowania polityką finansową i operacyjną innej jednostki.

Ewentualne udziały niekontrolujące prezentowane są w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako kapitał własny oddzielnie od kapitału własnego Jednostki Dominującej.

Zmiany w udziale własnościowym Grupy Kapitałowej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną ujmowane są jako transakcje kapitałowe. Wartości bilansowe udziałów dających kontrolę i niedających kontroli koryguje się, uwzględniając zmianę udziałów we własności jednostki zależnych. Różnicę pomiędzy kwotą do zapłaty z tytułu zwiększenia lub zmniejszenia udziału a wartością bilansową odpowiednich udziałów niedających kontroli ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym przypadającym na udział dający kontrolę.

Każde połączenie przedsięwzięć (w tym nabycie jednostek zależnych) zidentyfikowane w Grupie PCC EXOL rozlicza się metodą przejęcia.

Zapłatę za przejęcie wycenia się w wartości godziwej stanowiącej sumę wartości godziwych przekazanych aktywów, zobowiązań zaciągniętych oraz wyemitowanych udziałów kapitałowych na dzień przejęcia. Zapłata za przejęcie obejmuje również wszelkie aktywa oraz zobowiązania wynikające z ustaleń dotyczących warunkowej zapłaty, jeśli ustalenia takie mają miejsce. Koszty związane z przejęciem rozlicza się jako koszty okresu, w którym są ponoszone, przy czym koszty emisji dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych ujmuje się zgodnie z MSR 32 i MSR 39.

Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych, wycenia się na dzień przejęcia według ich wartości godziwej, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów niekontrolujących.

Jeżeli wysokość zapłaty za przejęcie, powiększona o udziały niedające kontroli oraz w przypadku połączenia realizowanego etapami, o wartość godziwą udziału kapitałowego w jednostce przejmowanej, przewyższa wartość godziwą możliwych do zidentyfikowania aktywów netto Grupa ujmuje wartość firmy.

W sytuacji gdy cena przejęcia jest niższa niż wartość godziwa możliwych do zidentyfikowania aktywów netto, Grupa ujmuje w sprawozdaniu z dochodów zysk z okazynego nabycia.

11.2 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, wykazywane są w sprawozdaniu z dochodów całkowitych w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności.

Istotne części zamienne i serwisowe ujmowane jako rzeczowe aktywa trwałe nie są amortyzowane.

W wartości bilansowej środka trwałego ujmuje się koszty regularnych, znaczących przeglądów, których przeprowadzenie jest niezbędne w celu zapobieżenia wystąpienia usterek oraz których wartość w poszczególnych okresach sprawozdawczych różni się istotnie. Wartość przeglądu podlega amortyzacji w okresie do następnego przeglądu lub do końca okresu użytkowania danego środka trwałego w zależności od tego, który moment wystąpi wcześniej. Ewentualna pozostała wartość bilansowa kosztów poprzedniego przeglądu jest usuwana z wartości bilansowej środka trwałego.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Okres
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	69-79 lat
Budynki i budowle	10-40 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	3-40 lat
Środki transportu	4-12 lat
Pozostałe środki trwałe	3-15 lat

Jeżeli przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego zaistniały okoliczności, które wskazują na to, że wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych może nie być możliwa do odzyskania Grupa dokonuje oszacowania ich wartości odzyskiwalnej. Jeżeli oszacowana wartość odzyskiwalna jest niższa niż wartość bilansowa aktywów, Grupa ujmuje odpis aktualizujący. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości są ujmowane w sprawozdaniu z dochodów w pozycji pozostałe koszty operacyjne, odwrócenie odpisów aktualizujących ujmowane jako korektę pozostałych kosztów operacyjnych lub jako pozostałe przychody operacyjne

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w sprawozdaniu z dochodów w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Metoda amortyzacji, okres amortyzacji oraz ewentualna wartość końcowa (rezydualna) podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy. Wszelkie wynikające z weryfikacji zmiany ujmuje się jak zmianę szacunków, zgodnie z MSR 8 *Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany szacunków, błędy*.

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego amortyzuje się przez okres ich przewidywanego użytkowania ekonomicznego na takich samych zasadach jak aktywa własne. W sytuacji, gdy nie ma wystarczającej pewności, że własność zostanie przeniesiona na koniec okresu leasingu, aktywa są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przez okres leasingu lub ich ekonomicznej użyteczności.

11.3 Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w

transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i/lub odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Wszelkie wynikające z weryfikacji zmiany ujmuje się jak zmianę szacunków, zgodnie z MSR 8 *Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany szacunków, błędy*.

Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartość firmy oraz wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania są corocznie testowane na utratę wartości, zgodnie z metodologią MSR 36 „Utrata wartości aktywów”. Nie użytkowane czasowo wartości niematerialne są okresowo, indywidualnie weryfikowane pod kątem utraty wartości.

Koszty prac badawczych są odpisywane do sprawozdania z dochodów w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Składniki wartości niematerialnych podlegają amortyzacji metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika, wynoszący:

Typ	Okres
Patenty, znaki towarowe i licencje	3-15 lat
Koszty prac rozwojowych	4 lat
Oprogramowanie komputerowe	3-6 lat
Relacje inwestorskie	14 lat

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w sprawozdaniu z dochodów w momencie jego wyksięgowania.

11.4 Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki gospodarczej jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej nadwyżkę kosztów połączenia jednostek gospodarczych nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość firmy podlega corocznie testowi na utratę wartości. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Utrata wartości ustalana jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, którego dotyczy dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. Strata z tytułu utraty wartości nie podlega odwróceniu w następnym okresie. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

11.5 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związane z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających znacznego okresu w celu doprowadzenia ich do użytkowania są kapitalizowane jako część kosztu nabycia lub wytworzenia do momentu, w którym aktywa te są gotowe do użytkowania lub sprzedaży. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty w momencie ich poniesienia

11.6 Leasing

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej

minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu, o ile przeniesienie prawa własności nie jest pewne.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w sprawozdaniu z dochodów całkowitych metodą liniową przez okres trwania leasingu.

11.7 Odzyskiwalna wartość aktywów długoterminowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje oceny aktywów pod kątem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, Grupa dokonuje formalnego oszacowania wartości odzyskiwalnej. W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwaną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalna jest jedną z dwóch wartości w zależności od tego, która z nich jest wyższa: wartością godziwą pomniejszoną o koszty zbycia lub wartością użytkową danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Wartość odzyskiwalna odpowiada wyższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej. Przy ustalaniu wartości użytkowej, szacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ryzyka związanego z danym składnikiem aktywów. W przypadku składnika aktywów, który nie generuje wpływów pieniężnych w sposób znacząco samodzielny, wartość odzyskiwalna jest ustalana dla ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego ten składnik należy.

11.8 Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe

Instrumentem finansowym jest każda umowa, która powoduje powstanie składnika aktywów finansowych u jednej strony i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej strony.

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe, które wyceniane są w wartości godziwej hierarchicznie zgodnie z trzema głównymi poziomami wyceny według wartości godziwej odzwierciedlającymi podstawę przyjętą do wyceny każdego z instrumentów.

Hierarchia wartości godziwej kształtuje się następująco:

- Poziom 1 - Ceny notowań rynkowych z aktywnych rynków dla identycznych aktywów i zobowiązań (np. notowane akcje i obligacje),
- Poziom 2 - Ceny z aktywnych rynków, lecz inne niż ceny notowań rynkowych - ustalone bezpośrednio (poprzez porównanie z faktycznymi transakcjami) lub pośrednio (poprzez techniki wyceny bazujące na faktycznych transakcjach) - np. większość instrumentów pochodnych,
- Poziom 3 - Ceny niepochodzące z aktywnych rynków.

Pozycja instrumentu finansowego w hierarchii wartości godziwej jest uzależniona od

najniższej podstawy wyceny wpływającej na ustalenie jego wartości godziwej.

Aktywa finansowe Grupa klasyfikuje do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Zobowiązania finansowe dzielone są na:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie (część z nich wyznaczona jest jako instrument zabezpieczający w ramach zasad rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych).

Podstawę dokonania klasyfikacji stanowi cel nabycia aktywów finansowych oraz ich charakter. Grupa określa klasyfikację swoich aktywów finansowych przy ich początkowym ujęciu, a następnie poddaje ją weryfikacji na każdy dzień sprawozdawczy.

Aktywa finansowe

Aktywa finansowe wycenia się na moment ich ujęcia w księgach w wartości godziwej. Początkowa wycena powiększana jest o koszty transakcji, z wyjątkiem aktywów finansowych zaliczonych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Koszty transakcyjne ewentualnego zbycia składnika aktywów nie są uwzględniane przy późniejszej wycenie aktywów finansowych. Składnik aktywów finansowych jest wykazywany w bilansie, gdy Grupa staje się stroną umowy (kontraktu), z której to składnik aktywów finansowych wynika.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na utratę wartości składnika aktywów finansowych (lub grupy aktywów finansowych). W przypadku instrumentów zaliczonych do dostępnych do sprzedaży przy ustalaniu, czy nastąpiła utrata wartości bierze się pod uwagę między innymi znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej kosztu.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie grupy aktywów: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Składnik aktywów finansowych zalicza się do kategorii przeznaczonych do obrotu, jeżeli nabyty został w celu sprzedaży w krótkim terminie, jeżeli stanowi część portfela, który generuje krótkoterminowe zyski lub też jest instrumentem pochodnym o dodatniej wartości godziwej (za wyjątkiem pochodnych instrumentów zabezpieczających).

W Grupie do tej kategorii należą przede wszystkim instrumenty pochodne oraz instrumenty dłużne lub kapitałowe, które zostały nabyte w celu ich odsprzedaży w krótkim terminie.

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany,
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone w zysk/stratę netto (tj. instrument pochodny, który jest wbudowany w składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy nie jest wydzielony).

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w analogiczny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne.

Aktywa zaliczone do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej, a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty finansowe. Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na dzień bilansowy oraz na każdy koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny przeprowadzone przez banki realizujące transakcje. Pozostałe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wycenia się stosując notowania giełdowe, a w przypadku ich braku odpowiednie techniki wyceny, które obejmują: wykorzystanie cen niedawno zawartych transakcji lub cen ofertowych, porównanie do podobnych instrumentów, modele wyceny opcji. Wartość godziwą instrumentów dłużnych stanowią przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowane bieżącą rynkową stopą procentową właściwą dla podobnych instrumentów.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. W zależności od ich terminu wymagalności zalicza się je do aktywów trwałych (aktywa wymagalne w terminie powyżej 1 roku od dnia sprawozdawczego) lub obrotowych (aktywa wymagalne w terminie do 1 roku od dnia sprawozdawczego). Pożyczki i należności są wyceniane na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu. Do grupy tej są zaliczane głównie należności handlowe oraz depozyty bankowe i inne środki pieniężne, jak również pożyczki i nabyte nienotowane instrumenty dłużne niezaliczone do pozostałych kategorii aktywów finansowych.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do upływu terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie zapadalności, co do których jest posiadany zamiar i możliwość utrzymywania do upływu zapadalności. Grupa zalicza do tej kategorii wyłącznie notowane instrumenty dłużne, o ile nie zostały uprzednio zakwalifikowane do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy lub do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to instrumenty finansowe inne niż instrumenty pochodne wyznaczone, jako „dostępne do sprzedaży” albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii. Do aktywów dostępnych do sprzedaży Grupa zalicza głównie instrumenty dłużne nabyte w celu lokowania nadwyżek finansowych, o ile instrumenty te nie zostały zakwalifikowane do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy z uwagi na zamiar krótkiego ich utrzymywania.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych o ile nie istnieje zamiar zbycia inwestycji w ciągu 1 roku od dnia bilansowego lub do aktywów obrotowych – w przeciwnym wypadku. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a zyski i straty (za wyjątkiem strat z tytułu utraty wartości) ujmowane są w kapitale własnym.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe wycenia się na moment ich ujęcia w księgach w wartości godziwej. W początkowej wycenie uwzględniane są koszty transakcji z wyjątkiem zobowiązań finansowych zaliczonych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Koszty transakcyjne wyzbycia się składnika zobowiązań finansowych nie

są uwzględniane przy późniejszej wycenie tych zobowiązań. Składnik zobowiązań finansowych jest wykazywany w bilansie, gdy Spółka Grupy staje się stroną umowy (kontraktu), z której to zobowiązanie finansowe wynika.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje dwie grupy zobowiązań: zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu są to zobowiązania, które: zostały zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie lub są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których można potwierdzić generowanie krótkoterminowych zysków lub też stanowią instrumenty pochodne, które nie zostały wyznaczone na instrumenty zabezpieczające.

Do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy należą przede wszystkim instrumenty pochodne o ujemnej wartości godziwej. Zobowiązania zaliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy w wartości godziwej a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty finansowe. Wyceny instrumentów pochodnych w wartości godziwej dokonuje się na dzień bilansowy oraz na każdy koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o wyceny przeprowadzone przez banki realizujące transakcje. Wartość godziwą instrumentów dłużnych stanowią przyszłe przepływy pieniężne zdyskontowane bieżącą rynkową stopą procentową właściwą dla podobnych instrumentów.

Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Pozostałe zobowiązania finansowe, niezaliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, zalicza się do zobowiązań finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie. Do kategorii tej Grupa zalicza głównie zobowiązania z tytułu dostaw i usług, zaciągnięte kredyty i pożyczki oraz obligacje. Zobowiązania zaliczone do tej kategorii wycenia się w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Na dzień bilansowy Grupa objęła zaciągnięte zobowiązania finansowe (pożyczki) denominowane w EUR (lub ich części) zasadami rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, poprzez wyznaczenie ich jako instrument zabezpieczający planowane transakcje sprzedaży produktów i usług denominowanych w lub indeksowanych do kursu EUR/PLN.

11.9 Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne ujmuje się w wartości godziwej na dzień zawarcia kontraktu a następnie przeszacowuje do wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Wynikowy zysk lub stratę ujmuje się niezwłocznie w sprawozdaniu z dochodów, chyba że dany instrument pochodny pełni funkcję zabezpieczenia. W takim przypadku moment wykazania zysku lub straty zależy od charakteru powiązania zabezpieczającego. Instrumenty prezentuje się, jako aktywa trwale lub zobowiązania długoterminowe, jeśli okres pozostały do wymagalności instrumentu przekracza 12 miesięcy i nie przewiduje się, że zostanie on zrealizowany lub rozliczony w ciągu 12 miesięcy. Pozostałe instrumenty pochodne klasyfikuje się jako krótkoterminowe, gdy termin ich realizacji nie przekracza 12 miesięcy, lub jako długoterminowe, gdy termin ich realizacji jest dłuższy.

Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany,
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicje instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone do sprawozdania z dochodów,
- wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

11.10 Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Koszty zakupu zapasów składają się z ceny zakupu, ceł importowych i pozostałych podatków (inne niż te możliwe do odzyskania w okresie późniejszym przez jednostkę gospodarczą od urzędów skarbowych) oraz kosztów transportu, załadunku, wyładunku oraz innych kosztów dających się bezpośrednio przyporządkować do pozyskania wyrobów, materiałów i usług. Przy określaniu kosztów zakupu odejmuje się upusty, rabaty handlowe i inne podobne pozycje.

Zakupione **materiały** wykazuje się w księgach w rzeczywistych cenach nabycia. Wycena rozchodów materiałów następuje wg ceny średnioważonej.

Zakupione **towary** wykazuje się w księgach w rzeczywistych cenach nabycia. Wycena rozchodów towarów następuje wg ceny średnioważonej.

Materiały i towary na dzień bilansowy wycenia się według cen nabycia, nie wyższych od ich cen sprzedaży netto (nie dotyczy materiałów przeznaczonych do produkcji).

Wyroby gotowe i produkty w toku produkcji wycenia się w wysokości bezpośrednich kosztów wytworzenia obejmujących wartość zużytych materiałów bezpośrednich, robocizną bezpośrednią oraz narzut pośrednich kosztów produkcji ustalonych przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Zapasy są wykazywane w wartości netto tj. w cenie nabycia/ koszcie wytworzenia pomniejszonej o odpisy aktualizujące. Odpisy aktualizujące wartość zapasów tworzy się w związku z utratą ich wartości celem doprowadzenia wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do odzyskania według następujących zasad:

- zapasy zalegające w magazynach w okresie od 6 do 12 miesięcy obejmowane są odpisem w wysokości 10% ich wartości,
- zapasy zalegające w magazynach w okresie od 1 roku do 2 lat obejmowane są odpisem w wysokości 50% ich wartości,
- zapasy zalegające w magazynach dłużej niż 2 lata obejmowane są odpisem w wysokości 100% ich wartości.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów ustalone wg powyższych zasad mogą zostać zmniejszone w przypadku posiadania przez Zarząd wiarygodnych informacji, z których wynika, iż nie doszło do utraty wartości.

Odpisy aktualizujące są ujmowane w sprawozdaniu z dochodów, jako koszt własny sprzedaży. Odwrócenie odpisu aktualizującego wartość zapasów jest ujmowane jako korekta kosztu własnego sprzedaży.

11.11 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe wycenia się na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu (tj. zdyskontowane przy użyciu efektywnej stopy procentowej) pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości. W przypadku należności krótkoterminowych o terminie płatności do 360 dni wycena ta odpowiada kwocie należnej zapłaty.

Gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli została zastosowana metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Należności niestanowiące aktywów finansowych ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty.

Wartość należności jest aktualizowana przy uwzględnieniu stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Odpis z tytułu utraty wartości należności tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że nie będzie można otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków umownych. Ocena, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości należności jest przeprowadzana na

bieżąco, po powzięciu informacji o wystąpieniu obiektywnego dowodu, który może determinować utratę wartości, nie rzadziej niż na dzień bilansowy.

Jeżeli istnieją obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości należności wykazywanych według zamortyzowanego kosztu, kwota straty z tytułu utraty wartości jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością bilansową należności i wartością bieżącą przyszłych strumieni pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o efektywną stopę procentową. Prawdopodobieństwo uzyskania przyszłych strumieni pieniężnych jest ustalone w oparciu o analizę danych historycznych. Kwota odpisów może ulec zmniejszeniu w przypadku posiadania przez Zarząd wiarygodnych dokumentów, z których wynika, iż należności zostały zabezpieczone i ich zapłata jest wysoce prawdopodobna.

W szczególności dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości 100% w odniesieniu do należności:

- od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości do wysokości należności nieobjętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym,
- od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego - w pełnej wysokości należności,
- kwestionowanych przez dłużnika (należności sporne) oraz z których zapłatą dłużnik zwleka, a według oceny jego sytuacji majątkowej i finansowej spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna - do wysokości roszczenia nieznaającego pokrycia w gwarancji lub innym zabezpieczeniu,
- należności dochodzonych na drodze sądowej.

Ponadto dokonuje się odpisów aktualizujących należności z wyjątkiem należności od spółek powiązanych, których termin wymagalności na dzień bilansowy przekroczył:

- 90 dni – w wysokości 50% wartości należności nieobjętych gwarancją lub innym ubezpieczeniem,
- 150 dni – w wysokości 100 % wartości należności nieobjętych gwarancją lub innym ubezpieczeniem.

Odpisy aktualizujące wartość należności ujmuje się w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności ujmuje się, jeżeli w kolejnych okresach utrata wartości uległa zmniejszeniu, a wzrost wartości należności może być przypisany do zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu. W wyniku odwrócenia odpisu wartość bilansowa aktywów finansowych nie może przekraczać wysokości zamortyzowanego kosztu, jaki zostałby ustalony, gdyby uprzednio nie ujęto odpisu z tytułu utraty wartości. Odwrócenie odpisu ujmuje się w sprawozdaniu z dochodów jako korektę pozostałych kosztów operacyjnych lub jako pozostałe przychody operacyjne.

11.12 Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne składają się z gotówki w kasie oraz depozytów płatnych na żądanie. Ekwiwalenty środków pieniężnych są krótkoterminowymi inwestycjami o dużej płynności łatwo wymienialnymi na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażonymi na nieznaczne ryzyko zmiany wartości.

11.13 Pozostałe aktywa i rozliczenia międzyokresowe kosztów czynne

Grupa ujmuje aktywa jako rozliczenia międzyokresowe, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- wynikają z przeszłych zdarzeń – poniesienie wydatku na cel operacyjny spółki,

- ich wysokość można wiarygodnie określić,
- dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych.

Rozliczenia międzyokresowe ustalane są w wysokości poniesionych, wiarygodnie ustalonych wydatków, jakie dotyczą przyszłych okresów i spowodują w przyszłości wpływ do spółki korzyści ekonomicznych.

Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów mogą następować stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń. Czas i sposób rozliczenia jest uzasadniony charakterem rozliczanych kosztów, z zachowaniem zasady ostrożności.

Na koniec okresu sprawozdawczego Grupa dokonuje weryfikacji czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w celu sprawdzenia, czy stopień pewności, co do osiągnięcia korzyści ekonomicznych po upływie bieżącego okresu obrotowego jest wystarczający, aby można było daną pozycję wykazać jako składnik aktywów.

11.14 Kapitał własny

W sprawozdaniu finansowym Grupa kapitał własny stanowią:

- Kapitał zakładowy (akcyjny) ujmowany w wysokości wykazywanej w statucie oraz Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym dla Jednostki dominującej. Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału akcyjnego Jednostki dominującej pomniejszają wartość kapitału własnego w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym,
- Kapitał zapasowy tworzony jest z: nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, ustawowego i dobrowolnego odpisu z zysku. Kapitał zapasowy służy pokryciu strat,
- Zyski zatrzymane, na które składają się:
 - niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych (skumulowane zyski/straty z lat ubiegłych),
 - zysk lub strata bieżącego okresu obrotowego,
 - nadwyżka z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej,
 - kapitały rezerwowe oraz zapasowe Jednostki dominującej.
- Inne skumulowane dochody całkowite, na które składają się:
 - skumulowane zyski/straty z aktualizacji wyceny ustalone w wysokości wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne, odpowiadającej skutecznej części zabezpieczenia,
 - zyski i straty aktuarialne,
 - skutek podatkowy odnoszący się do skumulowanych zysków/strat ujętych w innych skumulowanych dochodach całkowitych.
- Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych.

11.15 Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, uwzględniającej koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki. Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

11.16 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania stanowią obecny, wynikający ze zdarzeń przeszłych obowiązek, którego wypełnienie, według oczekiwań, spowoduje wypływ z Grupy środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Zobowiązania wycenia się w zamortyzowanym koszcie. W przypadku, gdy skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, zobowiązania długoterminowe prezentuje się w wysokości wartości bieżącej (zdyskontowanej).

Zobowiązanie zalicza się do zobowiązań krótkoterminowych, jeżeli:

- oczekuje się ze zostanie ono uregulowane w toku normalnego cyklu operacyjnego,
- jest posiadane przede wszystkim z przeznaczeniem do obrotu,
- jest ono wymagalne w ciągu dwunastu miesięcy od dnia bilansowego lub
- Grupa nie posiada bezwarunkowego prawa do odroczenia daty wymagalności zobowiązania przez okres, co najmniej dwunastu miesięcy od dnia bilansowego.

Zobowiązania, które nie spełniają powyższych kryteriów są zaliczane do zobowiązań długoterminowych.

Jeżeli Grupa oczekuje i ma możliwość refinansowania lub prolongaty zobowiązania na okres co najmniej dwunastu miesięcy po dniu bilansowym w ramach istniejącej umowy kredytowej, zobowiązanie to jest klasyfikowane jako długoterminowe, nawet jeśli byłoby ono wymagalne w terminie krótszym. Jednakże w przypadku, gdy możliwość refinansowania lub prolongaty zobowiązania nie zależy od uznania Grupy (gdyż na przykład nie istnieje porozumienie o refinansowaniu), to nie można uznać, że istnieje możliwość refinansowania, a zobowiązanie takie jest zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych.

Niektóre zobowiązania krótkoterminowe, takie jak zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz niektóre rozliczenia międzyokresowe bierne z tytułu kosztów wynagrodzeń i innych kosztów operacyjnych, wchodzi w skład kapitału obrotowego wykorzystywanego w normalnym cyklu działalności operacyjnej Grupy. Takie pozycje związane z działalnością operacyjną są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych, nawet jeśli są wymagalne w terminie dłuższym niż dwanaście miesięcy od dnia bilansowego.

11.17 Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w sprawozdaniu z dochodów po pomniejszeniu o wszelkie zwroty. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

11.18 Świadczenia pracownicze

Odprawy emerytalne

Grupa wypłaca świadczenia z tytułu jednorazowych odpraw emerytalno-rentowych.

Zobowiązanie bilansowe z tytułu tych świadczeń równe jest wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na koniec okresu sprawozdawczego z uwzględnieniem zysków i strat aktuarialnych oraz kosztów przeszłego zatrudnienia. Wysokość zobowiązań z tytułu określonych świadczeń szacowana jest na koniec okresu sprawozdawczego dla Spółki Dominującej przez niezależnego aktuarium a dla pozostałych spółek zależnych przez służby finansowe metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych. Wartość bieżącą zobowiązania z tytułu określonych świadczeń ustala się poprzez zdyskontowanie szacowanych przyszłych wpływów pieniężnych przy zastosowaniu stóp procentowych obligacji skarbowych wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, o terminach zapadalności zbliżonych do terminów regulowania odnośnych zobowiązań.

Zgodnie z MSR 19 Świadczenia pracownicze stopa dyskontowa powinna być ustalana na podstawie rentowności wysoce płynnych obligacji komercyjnych o niskim stopniu ryzyka. W przypadku braku rozwiniętego rynku takich obligacji, a z taką sytuacją mamy do czynienia w Polsce, należy zastosować występujące na koniec okresu sprawozdawczego rynkowe stopy zwrotu z obligacji skarbowych.

Zyski i straty aktuarialne z wyceny programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia ujmują się w innych całkowitych dochodach w okresie, w którym powstały.

Koszty przeszłego zatrudnienia dotyczące programów określonych świadczeń ujmują się w zysku lub stracie jednorazowo w okresie w którym powstają.

Świadczenia związane z ustaniem stosunku pracy

W przypadku rozwiązania stosunku pracy pracownikom Spółek z Grupy przysługują świadczenia przewidziane przez obowiązujące w Polsce przepisy prawa pracy, między innymi ekwiwalent z tytułu niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego oraz odszkodowania z tytułu zobowiązania do powstrzymania się od prowadzenia działalności konkurencyjnej wobec pracodawcy.

Wysokość rezerwy na ekwiwalent z tytułu niewykorzystanych urlopów aktualizowana jest na ostatni dzień roku obrotowego oraz na ostatni dzień półrocza danego roku obrotowego.

Rezerwy na pozostałe świadczenia związane z ustaniem stosunku pracy tworzone są w momencie ustania stosunku pracy.

Pozostałe świadczenia pracownicze

Koszty pozostałych świadczeń pracowniczych są ujmowane w kosztach roku obrotowego, w którym zostały zatwierdzone do wypłaty, gdyż zazwyczaj dopiero w momencie zatwierdzenia kwoty do wypłaty możliwe jest wiarygodne określenie kwoty świadczenia.

11.19 Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Jednostka Dominująca kompensuje zobowiązania z tytułu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych oraz aktywa tych funduszy. Takie rozwiązanie odzwierciedla związek pomiędzy Funduszem a Jednostką Dominującą, w których to występuje ona w roli powiernika.

Oznacza to, że Podmiot Dominujący ma tytuł prawny do aktywów Funduszy, jednak beneficjentem jest Fundusz oraz ich członkowie.

11.20 Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychody przyszłych okresów

Rozliczenia międzyokresowe bierne są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za dobra lub usługi, które zostały zrealizowane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom. Pomimo tego, że czasami występuje konieczność oszacowania kwoty lub terminu zapłaty rozliczeń międzyokresowych biernych, stopień niepewności jest zazwyczaj mniejszy niż w przypadku rezerw. Grupa tworzy bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów na przewidywane koszty:

- których powstanie jest pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa,
- które wynikają z przeszłych zdarzeń oraz spowodują wykorzystanie już posiadanych albo przyszłych aktywów jednostki,
- dla których jest możliwy wiarygodny szacunek kwoty.

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej łącznie ze zobowiązaniami.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów są dokonywane z zachowaniem zasady ostrożności oraz współmierności przychodów i kosztów. Do rozliczeń międzyokresowych przychodów są zaliczane otrzymane środki pieniężne na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych oraz prac rozwojowych. Rozliczenie następuje poprzez stopniowe zwiększanie pozostałych przychodów operacyjnych o kwotę odpowiadającą odpisom amortyzacyjnym od tych składników majątkowych w części sfinansowanej przez wspomniane środki pieniężne. Dotyczy to w szczególności dotacji na zakup środków trwałych oraz dofinansowania prac rozwojowych.

11.21 Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i inne podatki (poza akcyzowym) oraz rabaty (dyskonta, premie, bonusy).

Wysokość przychodów ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej. Przychody wycenia się według wartości zdyskontowanej, w przypadku, gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny (a za taki uważa się okres uzyskania zapłaty dłuższy niż 360 dni).

Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Świadczenie usług

Przychody z tytułu świadczenia usług, które można wiarygodnie oszacować oraz określić poziom realizacji, są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania.

W przypadku, kiedy wartości umowy nie da się wiarygodnie oszacować, przychody z tytułu umowy ujmuje się w stopniu, w jakim jest prawdopodobne, że poniesione w związku z umową koszty zostaną nimi pokryte. Koszty związane z umową ujmuje się jako koszty okresu, w jakim zostały poniesione. Jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że koszty umowy przekroczą związane z nią przychody, przewidywaną stratę ujmuje się niezwłocznie jako koszt.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy gotówkowe przez szacowany okres użytkowania instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania (pod warunkiem, że zachodzi prawdopodobieństwo uzyskania przez Grupę korzyści ekonomicznych oraz że da się wiarygodnie wycenić wysokość przychodu)..

Dotacje rządowe

Grupa ujmuje dotacje rządowe w momencie zaistnienia uzasadnionej pewności, że dotacja zostanie uzyskana oraz że spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki. W celu ujęcia dotacji rządowej obydwa powyższe warunki muszą być spełnione łącznie.

Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do sprawozdania z dochodów przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować.

Jeżeli dotacja jest formą rekompensaty za już poniesione koszty lub straty, lub została przyznana jednostce gospodarczej celem udzielenia jej natychmiastowego finansowego wsparcia, bez towarzyszących przyszłych kosztów, ujmuje się ją jako przychód w okresie, w którym stała się należna.

Rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne otrzymane w formie dotacji ujmuje się w wartości godziwej.

11.22 Koszt własny sprzedaży

Do kosztu własnego sprzedaży zalicza się:

- koszt wytworzenia produktów poniesiony w danym okresie sprawozdawczym, skorygowany o zmianę stanu produktów (wyrobów gotowych, półproduktów oraz produkcji w toku) oraz skorygowany o koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów,
- odpisy aktualizujące wartość zapasów,
- odsetki od zobowiązań.

Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu są wykazywane odrębnie w sprawozdaniu z dochodów.

Koszty wytworzenia, które można bezpośrednio przyporządkować przychodom osiągniętym przez Grupę, wpływają na wynik finansowy Grupy za ten okres sprawozdawczy, w którym przychody te wystąpiły.

Koszty wytworzenia, które można jedynie w sposób pośredni przyporządkować przychodom lub innym korzyściom osiąganym przez Grupę wpływają na wynik finansowy w części, w której dotyczą danego okresu sprawozdawczego, zapewniając ich współmierność do przychodów lub innych korzyści ekonomicznych.

11.23 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych są zaliczane w szczególności pozycje związane:

- ze zbyciem rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych,
- z utworzeniem/ rozwiązaniem odpisów aktualizujących wartość środków trwałych, wartości niematerialnych oraz należności,
- z utworzeniem i rozwiązaniem rezerw, z wyjątkiem rezerw związanych z operacjami finansowymi lub odnoszonych w koszt własny sprzedaży,
- z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych,
- z odszkodowaniami, karami i grzywnami oraz innymi kosztami niezwiązanymi ze zwykłą działalnością.

11.24 Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe obejmują w szczególności przychody i koszty dotyczące:

- zbycia aktywów finansowych,
- odpisów aktualizujących wartość inwestycji w akcje i udziały,
- przychodów z tytułu udziału w zyskach innych jednostek,
- odsetek,
- zmian w wysokości rezerwy wynikających z faktu przybliżania się terminu poniesienia kosztu (efekt odwracania dyskonta),
- różnic kursowych będących wynikiem operacji wykonywanych w ciągu okresu sprawozdawczego oraz wycen bilansowych aktywów i pasywów na koniec okresu sprawozdawczego, z wyjątkiem różnic kursowych ujętych w wartości początkowej aktywów w stopniu, w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek.

11.25 Podatek dochodowy

Podatek dochodowy Grupy obejmuje podatek bieżący do zapłaty oraz podatek odroczony.

Podatek bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyników podatkowych poszczególnych spółek (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów nie podlegających opodatkowaniu i kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Spółka Dominująca PCC EXOL SA posiada zezwolenie nr 271 z dnia 1 października 2013 roku na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Invest Park” w podstrefie Brzeg Dolny.

Zezwolenie udzielone zostało do dnia 21 grudnia 2026 roku. Zgodnie z nim Spółka zobowiązała się do:

- poniesienia wydatków inwestycyjnych w wysokości przewyższającej 10 745 000,00 PLN w terminie do 31.12.2015 roku,
- zwiększenia zatrudnienia po dniu uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Strefy w zakładzie zlokalizowanym na terenie strefy o co najmniej 6 nowych pracowników najpóźniej w terminie do 31.12.2015 roku.

Na dzień bilansowy tj. 31.12.2013 r Spółka nie poniosła wydatków i nie wypełniła warunku dotyczącego wzrostu zatrudnienia.

Zgodnie z zezwoleniem i art. 17 pkt. 34 Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych Spółka Dominująca będzie w przyszłości korzystała ze zwolnienia z opodatkowania

podatkiem dochodowym dochodu Spółki uzyskiwanego na obszarze specjalnej strefy ekonomicznej.

Podatek odroczony

Podatek odroczony ujmuje się od różnic przejściowych między wartością bilansową składników aktywów i zobowiązań w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym a odpowiadającą im podstawą opodatkowania stosowaną do obliczania wysokości zysku opodatkowanego, a także od nierozliczonych strat podatkowych oraz niewykorzystanych ulg podatkowych. Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego ujmuje się zasadniczo dla wszystkich dodatnich różnic przejściowych. Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie tych różnic przejściowych. Tego rodzaju aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie ujmuje się, jeżeli różnice przejściowe wynikają z wartości firmy lub z początkowego ujęcia (poza połączeniem jednostek) innych aktywów i zobowiązań w transakcji, która nie wpływa na zysk podatkowy ani księgowy.

Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis. Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne. Wycena zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego odzwierciedla skutki podatkowe, które nastąpią odpowiednio do przewidywanego przez Grupę sposobu realizacji lub rozliczenia na dzień bilansowy wartości bilansowych aktywów i zobowiązań.

Zmiany w okresie sprawozdawczym wartości bilansowych aktywów i zobowiązań na odroczony podatek dochodowy są odnoszone do sprawozdania z dochodów, o ile nie dotyczą pozycji których zmiany bilansowe są ujmowane w sprawozdaniu z dochodów całkowitych.

Podatek bieżący i odroczony za bieżący okres

Podatek bieżący i odroczony ujmuje się w wynik, z wyjątkiem przypadków dotyczących pozycji ujmowanych w pozostałych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym. W takiej sytuacji podatek bieżący i odroczony ujmuje się również odpowiednio w pozostałych całkowitych dochodach lub w kapitale własnym. Jeżeli podatek bieżący lub odroczony wynika z początkowego rozliczenia połączenia jednostek gospodarczych, efekt podatkowy uwzględnia się w dalszych rozliczeniach tego połączenia.

11.26 Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Jednostki dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji występujących w danym okresie sprawozdawczym.

11.27 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej prezentuje się metodą pośrednią.

11.28 Przeliczenie pozycji wyrażonych w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna (polski złoty) są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji, lub kursu określonego w towarzyszącym danej transakcji kontrakcie terminowym typu „forward”.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna (polski złoty) są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Różnice kursowe powstałe na pozycjach pieniężnych ujmuje się w wynik okresu, w którym powstają, z wyjątkiem:

- różnic kursowych dotyczących aktywów w budowie przeznaczonych do przyszłego wykorzystania produkcyjnego, które włącza się do kosztów tych aktywów i traktuje jako korekty kosztów odsetkowych kredytów w walutach obcych,
- różnic kursowych wynikających z transakcji przeprowadzonych w celu zabezpieczenia przed określonym ryzykiem walutowym.

Przy konsolidacji aktywa i zobowiązania jednostek zlokalizowanych za granicą przelicza się na walutę polską po kursie obowiązującym na dzień bilansowy. Przychody i koszty są przeliczane przy użyciu kursu średniego dla danego okresu sprawozdawczego, z wyjątkiem sytuacji gdy wahania kursów są znaczące (wtedy stosuje się kursy wymiany z dat dokonania transakcji). Wszelkie różnice kursowe ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach i odrębnej pozycji w kapitale (odpowiednio, wraz z odniesieniem do udziałów niedających kontroli).

W przypadku zbycia działalności prowadzonej za granicą wszystkie różnice kursowe skumulowane w kapitale własnym w odniesieniu do tej działalności i przypisywane właścicielom Spółki przenosi się na wynik.

Ponadto w przypadku częściowego zbycia jednostki zależnej niepowodującego utraty kontroli nad tą jednostką, proporcjonalna część skumulowanych różnic kursowych zostaje przeniesiona na udziały niedające kontroli, w związku z czym nie ujmuje się jej w wyniku.

Wartości firmy oraz korekty do wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania składników aktywów i zobowiązań przejętych w chwili nabycia zagranicznej firmy traktuje się jako aktywa i zobowiązania tej firmy i przelicza po kursie wymiany obowiązującym na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Wynikające stąd różnice kursowe ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach i kumuluje się w kapitale własnym.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu	31.12.2013	31.12.2012
USD	3,012	3,0996
EURO	4,1472	4,0882
GBP	4,9828	5,0119
CHF	3,3816	3,3868
TRY	1,4122	1,7357

Kurs średni, liczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
USD	3,1653	3,2312
EURO	4,211	4,1736

11.29 Zastosowane zasady rachunkowości zabezpieczeń

Na dzień bilansowy Grupa stosowała zasady rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, polegających na ograniczeniu zagrożenia wpływu na wynik finansowy zmian w przepływach pieniężnych wynikających z ryzyka zmian kursu walutowego związanego z planowanymi transakcjami sprzedaży produktów i usług denominowanych w lub indeksowanych do kursu EUR/PLN, poprzez wyznaczenie, jako instrument zabezpieczający, zaciągniętych przez Grupę zobowiązań finansowych (pożyczek) denominowanych w EUR (lub ich części).

Nota 12 Informacje dotyczące segmentów operacyjnych

Grupa nie wydzieliła w strukturze organizacyjnej segmentów operacyjnych. Prezentacja wyników finansowych Grupy odbywa się przy założeniu, że działalność Grupy to jeden segment sprawozdawczy.

Nota 12.1 Informacje dotyczące produktów i usług

	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
Grupy produktów:	406 532 297	360 652 548
surfaktanty anionowe	148 073 748	180 327 821
surfaktanty niejonowe	175 439 383	176 642 885
surfaktanty amfoteryczne	4 899 686	3 681 842
produkty specjalistyczne	78 119 480	-
Towary i materiały	58 186 037	43 639 317
Usługi	1 951 624	2 605 426
Razem	466 669 958	406 897 291

Nota 12.2 Informacje dotyczące obszarów geograficznych

Podział geograficzny przychodów ze sprzedaży został sporządzony według lokalizacji odbiorców

	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
Polska	214 692 957	233 399 332
Europa Zachodnia	82 869 853	66 679 090
Bliski Wschód i Afryka	38 710 463	43 767 308
Europa Środkowo-Wschodnia	47 105 158	57 037 347
Reszta świata	83 291 527	6 014 214
Razem	466 669 958	406 897 291

Nota 12.3 Informacje dotyczące głównych klientów

W prezentowanych okresach koncentracja sprzedaży przewyższającej 10 % przychodów ogółem kształtowała się następująco:

	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
Odbiorca 1	57 655 966	43 848 701
Pozostali odbiorcy	409 013 992	363 048 590
Razem	466 669 958	406 897 291

Nota 13 Przychody i koszty

13.1 Przychody ze sprzedaży

	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
Działalność kontynuowana		
Przychody ze sprzedaży produktów	406 532 297	360 652 548
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	58 186 037	43 639 317
Przychody ze sprzedaży usług	1 951 624	2 605 426
Razem działalność kontynuowana	466 669 958	406 897 291
Działalność zaniechana		
Razem działalność zaniechana	-	-
Razem przychody ze sprzedaży	466 669 958	406 897 291

13.2 Koszty według rodzaju, w tym koszty świadczeń pracowniczych

	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	(9 047 741)	(9 663 611)
Koszty świadczeń pracowniczych	(22 431 667)	(10 550 370)
Zużycie materiałów i energii	(313 438 299)	(283 712 699)
Usługi obce	(30 913 680)	(27 970 448)
Podatki i opłaty	(2 255 134)	(2 051 987)
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	(2 521 726)	(1 576 106)
Koszty prac badawczych	-	-
Pozostałe koszty, w tym	(4 938 744)	(2 683 376)
Razem koszty rodzajowe	(385 546 991)	(338 208 597)
Zmiana stanu produktów, produkcji w roku i rozliczeń międzyokresowych (+/-)	(2 947 572)	(2 192 804)
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	94 460	729 211
Koszty sprzedaży (+)	20 090 038	15 810 832
Koszty ogólnego zarządu (+)	20 378 945	8 036 960
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	(347 931 120)	(315 824 397)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(57 870 780)	(43 558 961)
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	442 815	(153 976)
Odsetki od zobowiązań	(9 356)	(61 100)
Koszt własny sprzedaży	(405 368 441)	(359 598 434)

Koszty świadczeń pracowniczych

	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
Koszty wynagrodzeń	(17 851 725)	(8 455 145)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(2 314 004)	(1 657 112)
Koszty innych świadczeń pracowniczych	(2 265 938)	(438 113)
Razem koszty świadczeń pracowniczych	(22 431 667)	(10 550 370)

13.3 Pozostałe przychody operacyjne

	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
Zysk netto ze zbycia:	24 840	-
niefinansowych aktywów trwałych	24 840	-
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość należności handlowych	12 087	4 560
Zysk z likwidacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	16 270	16 906
Otrzymane dotacje	2 951	-
Otrzymane kary i odszkodowania	1 044 892	187 891
Sprzedaż know how	6 255 000	-
Inne	74 580	4 028
Pozostałe przychody operacyjne ogółem	7 430 620	213 385
Przypadające na:		
działalność kontynuowaną	7 430 620	213 385
działalność zaniechaną	-	-

13.4 Pozostałe koszty operacyjne

	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
Odpis aktualizujący wartość należności handlowych	-	(165 014)
Strata z likwidacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(245 020)	-
Darowizny przekazane	(25 611)	(17 550)
Odpisy należności i roszczeń nieściągalnych, przedawnionych i umorzonych	(7 166)	(2 223)
Koszty pokryte odszkodowaniami	(1 014 656)	(11 777)
Kary z tytułu wad dostarczonych towarów	(1 737)	-
Inne	(299 960)	(16 083)
Pozostałe koszty operacyjne ogółem	(1 594 150)	(212 647)
Przypadające na:		
działalność kontynuowaną	(1 594 150)	(212 647)
działalność zaniechaną	-	-

13.5 Przychody finansowe

	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
Przychody z tytułu odsetek	115 373	328 534
lokaty bankowe	4 305	18 599
rachunki bieżące	234	251
nieterminowe spłaty należności	110 834	150 830
bony i obligacje	-	158 854
Zyski z tytułu różnic kursowych	9 432	-
Pozostałe przychody finansowe	414	778
Przychody finansowe ogółem	125 219	329 312
Przypadające na:		
działalność kontynuowaną	125 219	329 312
działalność zaniechaną	-	-

13.6 Koszty finansowe

	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
Koszty z tytułu odsetek	(12 952 146)	(15 493 852)
od kredytów i pożyczek	(12 538 123)	(14 923 541)
od wyemitowanych bonów dłużnych i obligacji	(95 283)	(97 277)
od faktoringu	(316 580)	(471 799)
pozostałe	(2 160)	(1 235)
Straty z tytułu różnic kursowych	-	(2 328 978)
provizje bankowe i z tyt. faktoringu	(910 822)	(1 086 989)
Koszty związane z ustanowieniem poręczenia finansowego	(567 891)	(649 440)
Pozostałe koszty finansowe	(28 431)	-
Koszty finansowe ogółem	(14 459 290)	(19 559 259)
Przypadające na:		
działalność kontynuowaną	(14 459 290)	(19 559 259)
działalność zaniechaną	-	-

Ponadto Grupa poniosła koszty odsetek od zobowiązań z tytułu dostaw i usług w wysokości 9,4 tys. zł w roku 2013 (w tym brak działalności zaniechanej) i 61,1 tys. zł w roku 2012, które ujęła w koszcie wytworzenia sprzedanych produktów (nota 13.2).

13.7 Zyski lub straty netto wg kategorii instrumentów

za okres od 01.01.2013 do 31.12.2013	Nota	Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Pozostałe zobowiązania finansowe		Ogółem
					Zobowiązania finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	
Przychody z tytułu odsetek	10.5	-	-	115 373	-	-	115 373
Koszty z tytułu odsetek	10.6	-	-	(316 580)	(12 633 406)	-	(12 949 986)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	10.5 i 10.6	-	-	271 289	(261 857)	-	9 432
Utworzenie / odwrócenie odpisów aktualizujących	10.3 i 10.4	-	-	12 087	-	-	12 087
Odpisy należności i roszczeń nieściągalnych, przedawnionych i umorzonych	10.4	-	-	(7 166)	-	-	(7 166)
Różnice kursowe od zobowiązań finansowych wycenianych w amortyzowanym koszcie wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające przeklasyfikowane do wyniku finansowego		-	-	-	-	(1 416 000)	(1 416 000)
Ogółem zysk/ (strata) netto		-	-	75 003	(12 895 263)	(1 416 000)	(14 236 260)

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku

za okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Nota	Aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Pozostałe zobowiązania finansowe		Ogółem
					Zobowiązania finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	
Przychody z tytułu odsetek	10.5	-	-	328 534	-	-	328 534
Koszty z tytułu odsetek	10.6	-	-	(471 799)	(15 020 818)	-	(15 492 617)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	10.5 i 10.6	-	-	(4 015 575)	1 686 597	-	(2 328 978)
Utworzenie / odwrócenie odpisów aktualizujących	10.3 i 10.4	-	-	(160 454)	-	-	(160 454)
Odpisy należności i roszczeń nieściągalnych, przedawnionych i umorzonych	10.4	-	-	(2 223)	-	-	(2 223)
Różnice kursowe od zobowiązań finansowych wycenianych w amortyzowanym koszcie wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające przeklasyfikowane do wyniku finansowego		-	-	-	-	7 886 400	7 886 400
Ogółem zysk/ (strata) netto		-	-	(4 321 517)	(13 334 221)	7 886 400	(9 769 338)

Nota 14 Podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku przedstawiają się następująco:

Nota 11 Podatek dochodowy

	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
Bieżący podatek dochodowy	(1 314 402)	(638 602)
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(1 318 422)	(637 506)
Korekty podatku za poprzednie okresy	4 020	(1 096)
Odroczony podatek dochodowy	(1 913 601)	(137 089)
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(1 913 601)	(137 089)
Razem	(3 228 003)	(775 691)

Inne dochody całkowite	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
Podatek dochodowy dotyczący instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	269 040	(1 498 416)
Podatek dochodowy dotyczący zysków/ (strat aktuarialnych	633	-
Obciążenia podatkowe wykazane w innych dochodach całkowitych	269 673	(1 498 416)

Spółka zależna PCC Chemax z siedzibą w Stanach Zjednoczonych kalkuluje podatek dochodowy według 38 % stawki podatkowej (34 % podatek federalny i 4 % podatek stanowy).

14.1 Uzgodnienie podatku dochodowego do wyniku finansowego brutto

Uzgodnienie podatku dochodowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku przedstawia się następująco:

	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
Zysk brutto przed opodatkowaniem	12 334 933	4 221 856
Różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym, wg tytułów:		
przychody nie stanowiące przychodu podatkowego	(8 695 472)	(768 375)
koszty nie uznawane za koszty uzyskania przychodu	10 782 393	9 630 008
koszty zarachowane w latach ubiegłych stanowiące koszt uzyskania przychodu	12 966 712	14 767 270
inne zmiany podstawy opodatkowania	1 960 074	5 905 637
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	8 919 717	-
Odliczenie darowizny	3 639 461	3 453 480
Rozliczenie straty podatkowej	88 385	-
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym po rozliczeniu darowizny i straty podatkowej	-	98 186
Podatek dochodowy według stawki 19% i 38 % (spółka zależna)	3 551 076	3 355 294
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	1 318 422	637 506
	(4 020)	1 096
Podatek dochodowy bieżący wykazany w skonsolidowanym sprawozdaniu z dochodów	1 314 402	638 602

14.2 Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej

	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
Zysk brutto przed opodatkowaniem	12 334 933	4 221 856
Podatek wyliczony według obowiązującej stopy podatkowej	(2 343 637)	(802 153)
Podatek od przychodów niepodlegających opodatkowaniu	58 368	21 905
Podatek od kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów	(187 158)	5 653
Korekty podatku za poprzednie okresy	4 020	(1 096)
Różnica wynikająca z zastosowania stopy podatkowej obowiązującej w innych regulacjach prawno- podatkowych	(759 596)	-
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	(3 228 003)	(775 691)
Efektywna stopa podatkowa	26,17%	18,37%

14.3 Podatek odroczony

	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
Nadwyżka zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego nad aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu sprawozdawczego, z tego:	(20 070 600)	(17 541 332)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu sprawozdawczego	1 865 663	1 311 365
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu sprawozdawczego	(21 936 263)	(18 852 697)
Zmiany w ciągu roku:	(1 611 207)	(1 635 505)
Uznanie/ (obciążenie) zysku netto	(1 913 601)	(137 089)
Uznanie/ (obciążenie) innych całkowitych dochodów	269 673	(1 498 416)
Nadwyżka zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego nad aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu sprawozdawczego, z tego:	(21 681 807)	(19 176 837)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu sprawozdawczego	1 776 743	1 865 663
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu sprawozdawczego	(23 458 550)	(21 042 500)

Kompensaty aktywów ze zobowiązaniami z tytułu odroczonego podatku dochodowego dokonuje się w sprawozdaniach z sytuacji finansowej na poziomie poszczególnych konsolidowanych spółek.

14.4 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
Stan aktywów z tytułu podatku odroczonego na początek okresu, w tym:	1 865 663	1 311 365
odniesionych na wynik finansowy	1 865 663	407 005
odniesionych na kapitał własny	-	335 160
rozliczonych z wartością firmy	-	569 200
Zwiększenia, w tym:	83 025	1 235 791
odniesione na wynik finansowy	82 392	1 235 791
odniesione na kapitał własny	633	-
Zmniejszenia	(171 945)	(681 493)
odniesione na wynik finansowy	(171 945)	(346 333)
odniesione na kapitał własny	-	(335 160)
Stan aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec okresu, w tym:	1 776 743	1 865 663
odniesionych na wynik finansowy	1 776 110	1 865 663
odniesionych na kapitał własny	633	-

Elementy aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Koszty okresu niezrealizowane podatkowo	1 625 310	1 593 414
Rezerwy	83 415	244 631
Różnice kursowe	67 385	27 618
Podatek odroczoney od zysków/ (strat) aktuarnych	633	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 776 743	1 865 663

14.5 Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
Stan zobowiązań z tytułu podatku odroczonego na początek okresu, w tym:	21 936 263	18 852 697
odniesionych na wynik finansowy	20 773 007	44 691
odniesionych na kapitał własny	1 163 256	-
rozliczonych z wartością firmy	-	18 808 006
Zwiększenia	1 824 048	2 190 292
odniesione na wynik finansowy	1 824 048	1 027 036
odniesione na kapitał własny	-	1 163 256
Zmniejszenia	(269 040,00)	(489,00)
odniesionych na wynik finansowy	-	(489)
odniesionych na kapitał własny	(269 040)	-
Różnice kursowe	(32 721)	
Stan zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, w tym:	23 458 550	21 042 500
odniesionych na wynik finansowy	22 564 334	19 879 244
odniesionych na kapitał własny	894 216	1 163 256

Elementy zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Różnica pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych trwałego	6 870 334	4 185 244
Różnica pomiędzy podatkową a bilansową wartością wartości niematerialnych	15 694 000	15 694 000
Podatek odroczoney od wyceny instrumentów zabezpieczających	894 216	1 163 256
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	23 458 550	21 042 500

Nota 15 Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Jednostka Dominująca zgodnie z obowiązkiem wynikającym z ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych tworzy odpis na ten Fundusz.

Jednostka Dominująca kompensuje aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu.

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	151 207	334 049
Zobowiązania wobec Funduszu	(149 429)	(220 320)
Saldo po skompensowaniu	1 778	113 729
Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych ujęty w kosztach operacyjnych okresu obrotowego	210 518	200 964

Nota 16 Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadający na zwykłych akcjonariuszy Jednostki Dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadający na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
Zysk netto	9 106 930	3 446 165
Średnio ważona liczba akcji zwykłych	172 267 890	154 890 122
Podstawowy zysk na akcję	0,05	0,02

Nota 17 Dywidendy wypłacone i zadeklarowane do wypłaty

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Dywidenda wypłacona	1 612 272	-
Zaliczka na poczet dywidendy	-	-
Razem	1 612 272	-

Rekomendacja Zarządu Jednostki Dominującej dotycząca podziału zysku za rok 2013

Do dnia zatwierdzenia sprawozdania do publikacji Zarząd Spółki nie podjął uchwały w sprawie propozycji podziału zysku za rok 2013.

Nota 18 Rzeczowe aktywa trwałe

Zmiana wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r.

TABELA RUCHU ŚRODKÓW TRWAŁYCH	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Części zamienne	Środki trwałe w budowie	RAZEM
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	2 923 776	97 225 429	107 995 557	1 369 573	9 101 009	1 048 062	6 821 347	226 484 753
b) zwiększenia (z tytułu)	1 564 067	13 333 022	4 676 844	791 638	3 034 129	34 607	3 976 222	27 410 529
rozszerzenie grupy kapitałowej	1 564 067	11 512 232	1 147 694	525 061	2 451 599	-	-	17 200 653
zakup	-	231 729	655 802	179 968	149 642	34 607	-	1 251 748
przyjęcie z inwestycji	-	1 589 061	2 873 348	86 609	422 442	-	-	4 971 460
nakłady inwestycyjne na środki trwałe w budowie	-	-	-	-	-	-	3 976 222	3 976 222
reklasyfikacja do innej grupy rodzajowej	-	-	-	-	10 446	-	-	10 446
c) zmniejszenia (z tytułu)	(99 940)	(336 578)	(96 588)	(88 012)	(205 151)	(139 375)	(4 971 460)	(5 937 104)
sprzedaż	(55 737)	-	-	(67 737)	(104 591)	-	-	(228 065)
likwidacja	-	-	-	-	(19 718)	-	-	(19 718)
rozliczenie inwestycji	-	-	-	-	-	-	(4 971 460)	(4 971 460)
przeniesienie na środki trwałe w budowie	-	-	-	-	-	-	-	-
reklasyfikacja do innej grupy rodzajowej	-	-	-	-	(10 446)	-	-	(10 446)
inne	-	-	(34 039)	-	-	(139 375)	-	(173 414)
różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	(44 203)	(336 578)	(62 549)	(20 275)	(70 396)	-	-	(534 001)
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	4 387 903	110 221 874	112 575 813	2 073 199	11 929 987	943 294	5 826 110	247 958 180
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(218 868)	(14 450 618)	(44 893 408)	(1 294 965)	(4 777 076)	-	-	(65 634 936)
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	(28 358)	(2 870 320)	(3 792 196)	(85 950)	(1 088 788)	-	-	(7 865 612)
roczny odpis amortyzacyjny	(35 405)	(2 905 177)	(3 818 832)	(148 975)	(1 149 338)	-	-	(8 057 727)
sprzedaż środka trwałego	7 047	-	-	50 521	-	-	-	57 568
likwidacja środka trwałego	-	-	-	-	40 038	-	-	40 038
różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	34 857	26 636	12 504	20 512	-	-	94 509
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(247 226)	(17 937 590)	(49 408 626)	(1 678 246)	(6 250 043)	-	-	(75 521 731)
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
zwiększenie(z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-	-
zmniejszenie(z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-	-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto środków trwałych na początek okresu	2 704 908	82 774 812	63 102 149	74 608	4 323 933	1 048 062	6 821 347	160 849 818

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku

k) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	4 140 677	92 284 284	63 167 187	394 953	5 679 944	943 294	5 826 110	172 436 449
---	------------------	-------------------	-------------------	----------------	------------------	----------------	------------------	--------------------

Zmiana wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r

TABELA RUCHU ŚRODKÓW TRWAŁYCH	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Części zamienne	Środki trwałe w budowie	RAZEM
a) wartość brutto środków trwałych na początek	2 923 776	96 304 909	107 370 921	1 369 573	8 970 229	1 180 524	4 829 016	222 948 948
b) zwiększenia (z tytułu)	-	920 521	624 636	-	134 503	70 182	3 756 069	5 505 911
zakup	-	-	-	-	8 284	70 182	-	78 466
przyjęcie z inwestycji	-	851 929	624 636	-	126 219	-	-	1 602 784
nakłady inwestycyjne na środki trwałe w budowie	-	-	-	-	-	-	3 756 069	3 756 069
inwestycje w obcym środku trwałym	-	68 592	-	-	-	-	-	68 592
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-	-	(3 723)	(202 644)	(1 763 737)	(1 970 104)
sprzedaż	-	-	-	-	(3 723)	-	-	(3 723)
rozliczenie inwestycji	-	-	-	-	-	-	(1 763 737)	(1 763 737)
przeniesienie na środki trwałe w budowie	-	-	-	-	-	(202 644)	-	(202 644)
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu po przeszacowaniu	2 923 776	97 225 430	107 995 557	1 369 573	9 101 009	1 048 062	6 821 347	226 484 754
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(183 191)	(11 198 579)	(39 833 006)	(1 271 254)	(3 892 995)	-	-	(56 379 026)
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	(35 677)	(3 252 039)	(5 060 402)	(23 712)	(884 081)	-	-	(9 255 911)
roczny odpis amortyzacyjny	(35 677)	(3 252 039)	(5 060 402)	(23 712)	(887 804)	-	-	(9 259 634)
likwidacja środka trwałego	-	-	-	-	3 723	-	-	3 723
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(218 868)	(14 450 618)	(44 893 408)	(1 294 965)	(4 777 076)	-	-	(65 634 936)
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
zwiększenie(z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-	-
zmniejszenie(z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-	-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto środków trwałych na początek okresu	2 740 585	85 106 329	67 537 915	98 319	5 077 234	1 180 524	4 829 015	166 569 921
k) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	2 704 908	82 774 812	63 102 149	74 608	4 323 933	1 048 062	6 821 348	160 849 818

Środki trwałe użytkowane na podstawie umów leasingu:

Środki trwałe w leasingu	Inne środki trwałe
wartość netto na 1 stycznia 2013	-
wartość netto na 31 grudnia 2013	192 580

Zarówno w roku 2013 jak i 2012 Grupa nie aktywowała amortyzacji na projekty inwestycyjne.

W czwartym kwartale 2013 Jednostka Dominująca dokonała weryfikacji okresów użytkowania rzeczowych aktywów trwałych. W wyniku aktualizacji okresów użytkowania amortyzacja za rok 2013 zmniejszyła się o 2 379 tys. zł, w stosunku do planowanej amortyzacji według stawek sprzed weryfikacji.

W 2013 roku amortyzacja ujęta w wyniku finansowym wynosiła 9 047,7 tys. zł. W analogicznym okresie porównawczym była to kwota 9 663,6 tys. zł

Najistotniejsze projekty inwestycyjne ujęte w środkach trwałych w budowie:

Nazwa projektu	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Budowa nowego reaktora etoksylacji (projekt zawieszony)	2 307 318	2 307 318
Modernizacja systemu sterowania reaktorem na wydziale etoksylacji	-	880 924
Modernizacja punktów rozładunkowo - załadunkowych	-	872 550
Modernizacja instalacji sterowania i zasilania na instalacji siarczanowanych	794 852	520 137
Adaptacja pomieszczeń na laboratoria	-	1 190 473
Rozbudowa Instalacji Etoksylacji w Płocku	1 767 827	129 858
Podstawowe nakłady odtworzeniowe	926 781	907 290
Pozostałe projekty inwestycyjne	29 332	12 797
Razem	5 826 110	6 821 347

Kwoty ograniczeń tytułu prawnego związane z ustanowionymi na środkach trwałych Grupy zabezpieczeniami zostały przedstawione w nocie [36.1 Zabezpieczenie umów kredytowych oraz umów pożyczek z podmiotami spoza Grupy PCC](#).

Na dzień 31 grudnia 2013 roku zobowiązania inwestycyjne, wynikające z umów realizacji, zawartych przed dniem bilansowym, które nie zostały ujęte jeszcze w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wynosiły 2 889 tys. zł. W przeważającej części są to zobowiązania z tytułu zakupu i budowy środków trwałych.

Największe zadania inwestycyjne, z którymi wiąże się powyższa kwota to:

- rozbudowa Instalacji Etoksylacji w Płocku – kwota 1 287 tys. zł,
- rozbudowa Instalacji do produkcji Betain – kwota 468 tys. zł,
- bieżące modernizacje urządzeń i maszyn technicznych - kwota 1 134 tys. zł.

Nota 19 Wartości niematerialne

Zmiana wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Relacje inwestorskie	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty, licencje	Oprogramowanie komputerowe	know how	Inne wartości niematerialne i prawne	Wartości niematerialne w trakcie realizacji	RAZEM
a) wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na początek okresu	4 578	-	96 292 122	4 569 480	54 440	82 600 000	-	-	183 520 620
b) zwiększenia (z tytułu)	-	5 652 511	15 743 057	1 722 355	-	-	177 194	444 302	23 739 419
rozszerzenie grupy kapitałowej	-	5 652 511	15 743 057	1 199 702	-	-	177 194	-	22 772 464
zakup	-	-	-	78 351	-	-	-	-	78 351
przyjęcie z inwestycji	-	-	-	444 302	-	-	-	-	444 302
nakłady na wartości niematerialne w trakcie realizacji	-	-	-	-	-	-	-	444 302	444 302
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-	(196 998)	-	-	-	(444 302)	(641 300)
likwidacja	-	-	-	(196 998)	-	-	-	-	(196 998)
rozliczenie na WN	-	-	-	-	-	-	-	(444 302)	(444 302)
różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	-	-	-	-	-	-	-
d) wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	4 578	5 492 762	112 035 179	6 066 678	54 440	82 600 000	172 186	-	206 425 822
e) skumulowana amortyzacja na początek okresu	(1 832)	-	-	(1 116 185)	(49 179)	-	-	-	(1 167 196)
rozszerzenie grupy kapitałowej	-	(2 792 610)	-	(460 323)	-	-	(153 987)	-	(3 406 920)
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	(916)	(313 416)	-	(515 677)	(1 751)	-	(1 531)	-	(833 291)
amortyzacja (odpis roczny)	(916)	(412 309)	-	(568 856)	(1 751)	-	(6 182)	-	(990 014)
likwidacja	-	-	-	34 475	-	-	-	-	34 475
różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	98 893	-	18 705	-	-	4 651	-	122 249
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(2 748)	(3 106 026)	-	(2 092 185)	(50 930)	-	(155 518)	-	(5 407 407)
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
i) zwiększenie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
j) zmniejszenie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
k) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
l) wartość netto wartości niematerialnych i prawnych na początek okresu	2 746	-	96 292 122	3 453 295	5 261	82 600 000	-	-	182 353 424
m) wartość netto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	1 830	2 386 736	112 035 179	3 974 493	3 510	82 600 000	16 668	-	201 018 416

Zmiana wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Relacje inwestorskie	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty, licencje	Oprogramowanie komputerowe	know how	Inne wartości niematerialne i prawne	Wartości niematerialne w trakcie realizacji	RAZEM
a) wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na początek okresu	4 578	-	96 292 122	4 477 119	54 440	82 600 000	-	-	183 428 259
b) zwiększenia (z tytułu)	-	-	-	92 361	-	-	-	-	92 361
zakup	-	-	-	92 361	-	-	-	-	92 361
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
d) wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	4 578	-	96 292 122	4 569 480	54 440	82 600 000	-	-	183 520 620
e) skumulowana amortyzacja na początek okresu	(916)	-	-	(714 873)	(47 428)	-	-	-	(763 217)
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	(916)	-	-	(401 312)	(1 751)	-	-	-	(403 979)
amortyzacja (odpis roczny)	(916)	-	-	(401 312)	(1 751)	-	-	-	(403 979)
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(1 832)	-	-	(1 116 185)	(49 179)	-	-	-	(1 167 196)
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
i) zwiększenie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
j) zmniejszenie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
k odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
l) wartość netto wartości niematerialnych i prawnych na początek okresu	3 662	-	96 292 122	3 762 246	7 012	82 600 000	-	-	182 665 042
m) wartość netto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	2 746	-	96 292 122	3 453 295	5 261	82 600 000	-	-	182 353 424

19.1 Wartość firmy oraz know-how o nieokreślonym okresie użytkowania

Wykazana w sprawozdaniu skonsolidowanym wartość firmy obejmuje:

- wartość firmy w wartości 96 292 122 zł (w okresie porównywalnym 96 292 122 zł), wynikającą z przejęcia w 2011 roku zorganizowanej części przedsiębiorstwa stanowiącej obecnie podstawową działalność Spółki dominującej. Integralną częścią nabytej działalności było know-how w wartości 82 600 000 zł (w okresie porównywalnym 82 600 000 zł), obejmujące wiedzę technologiczną i produkcyjną, które uznano za składnik wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. Ww. składniki alokowano do jednostki generującej przepływy pieniężne obejmującej produkcję surfaktantów,
- wartość firmy w wartości 15 743 057 zł, powstałą w wyniku przejęcia w 2013 roku spółki zależnej PCC Chemax (Nota 20). Wartość firmy powstałą z rozliczenia zakupu przypisano do jednostki generującej przepływy pieniężne obejmującej produkcję chemii specjalistycznej, która obecnie pokrywa się z działalnością w/w jednostki zależnej.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość firmy o łącznej wartości bilansowej 96 292 122 zł (w okresie porównywalnym 96 292 122 zł) oraz know-how o wartości 82 600 000 zł (w okresie porównywalnym 82 600 000 zł), poddane zostały corocznemu testowi na utratę wartości, opartemu na zdyskontowanych przepływach pieniężnych.

W przypadku obydwu jednostek generujących przepływy pieniężne (tj. produkcja surfaktantów oraz produkcja chemii specjalistycznej) oszacowanie wartości odzyskiwalnej zostało oparte na aktualnych na dzień bilansowy 5-letnich prognozach akceptowanych przez Zarząd jednostki dominującej (okres prognozy) oraz szacunku wartości rezydualnej po okresie prognozy. Szacunek przepływów pieniężnych obejmuje ustalanie przepływów z działalności operacyjnej uwzględniających zmianę stanu w kapitale obrotowym i nie uwzględniającym przepływów o charakterze inwestycyjnym oraz podatkowym. Przepływy po okresie prognozy oszacowano w oparciu o przepływy środków pieniężnych ostatniego okresu prognozy.

Szacunek zdyskontowanych przepływów pieniężnych oparto na następujących założeniach:

- Stopa dyskontowa oparta została na modelu średnioważonego kosztu kapitału z uwzględnieniem waluty w jakiej ustalone były przepływy pieniężne. Dla przepływów w walucie krajowej (PLN) stopa ta wynosiła 8,6 % (w okresie porównywalnym 9,2 %), dla przepływów w USD stopa ta wynosiła 8,0%,
- Stopę wzrostu po okresie prognozy przyjęto na poziomie 0 % (w okresie porównywalnym 0 %).

Przeprowadzone testy nie potwierdziły zaistnienia utraty wartości. W ocenie Zarządu żadne możliwe zmiany w założeniach na których oparto szacunek wartości odzyskiwalnej ww. jednostek generujących przepływy pieniężne nie spowodują sytuacji w której wartość księgowa danej jednostki byłaby wyższa od jej wartości odzyskiwalnej.

Nota 20 Połączenie jednostek gospodarczych

W dniu 28 stycznia 2013 roku PCC EXOL SA dokonał zakupu 100% udziałów spółki PCC Chemax. Przeniesienie własności udziałów odbyło się ze skutkiem gospodarczym od dnia 1 stycznia 2013 roku. Zbywającym udziały była PCC SE – Jednostka Dominująca wyższego szczebla.

Data przejęcia kontroli nad spółką jest 1 stycznia 2013 roku.

Cenę nabycia udziałów ustalono na kwotę 39.400 tys. zł. Umowa nie przewiduje płatności warunkowych. Transakcja w całości została rozliczona z należnością PCC EXOL SA z tytułu podwyższenia kapitału akcyjnego.

Poniesione przez Emitenta koszty akwizycji były nieznaczące.

Wartość ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym aktywów netto przejętej spółki wynosiła 23.200 tys. zł. i składała się z następujących aktywów i zobowiązań:

	1 stycznia 2013 roku
Aktywa trwałe	18 801 957
Rzeczowe aktywa trwałe	18 801 957
Aktywa obrotowe	20 584 554
Zapasy	9 444 094
Należności z tytułu dostaw i usług	10 799 787
Pozostałe aktywa	340 658
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	15
Aktywa razem:	39 386 511
Zobowiązania długoterminowe	8 589 066
Długoterminowe kredyty i pożyczki	7 695 303
Rezerwa na podatek odroczony	893 763
Zobowiązania krótkoterminowe	7 598 368
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	4 775 419
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	1 915 943
Bieżące zobowiązania podatkowe	582 433
Rezerwy krótkoterminowe	324 573
Przychody przyszłych okresów	-
Zobowiązania razem	16 187 434
AKTYWA NETTO	23 199 081

Nie stwierdzono składników aktywów lub pasywów, które wymagałyby odmiennych wycen.

Nota 21 Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i pozostałe

	Akcje i udziały w jednostkach zależnych
Stan na 1 stycznia 2013	-
Wartość księgowa netto na 1 stycznia 2013 r	-
Zmiany w roku 2013	41 636
nabycie akcji, udziałów w tym:	41 636
PCC Exol Przemysł Chemiczny i Handel sp. z o.o.	41 636
Stan na 31 grudnia 2013	41 636
Wartość według ceny nabycia	41 636
Odpisy aktualizujące	-
Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2013 r.	41 636
Stan na 1 stycznia 2012	-
Wartość księgowa netto na 1 stycznia 2012 r	-
Zmiany w roku 2012	-
Stan na 31 grudnia 2012	-

Nota 22 Zapasy

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Materiały	26 728 495	12 131 290
Według ceny nabycia	26 728 495	12 276 804
Według wartości netto możliwej do uzyskania	26 728 495	12 131 290
Towary	107 555	117 610
Według ceny nabycia	107 555	122 631
Według wartości netto możliwej do uzyskania	107 555	117 610
Produkcja w toku	9 095 081	12 258 583
Według kosztu wytworzenia	9 095 081	12 263 537
Według wartości netto możliwej do uzyskania	9 095 081	12 258 583
Produkty gotowe	3 394 381	3 279 364
Według ceny nabycia/kosztu wytworzenia	3 394 381	3 378 758
Według wartości netto możliwej do uzyskania	3 394 381	3 279 364
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	39 325 512	27 786 847

	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na 1 stycznia	254 883	100 907
Rozszerzenie Grupy Kapitałowej	417 239	-
zwiększenie (+)/ zmniejszenie (-) odpisu w koszty sprzedanych produktów (nota 17.1)	(104 349)	27 635
zwiększenie (+)/ zmniejszenie (-) odpisu w wartości sprzedanych towarów i materiałów (nota 17.1)	(388 685)	126 341
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	(258)	-
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na 31 grudnia	178 830	254 883

Nota 23 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		
Razem długoterminowe należności finansowe netto	-	-
Razem długoterminowe należności niefinansowe netto	-	-
Razem długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności netto	-	-

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		
Należności z tytułu dostaw i usług	78 742 293	57 692 960
Odpisy aktualizujące	(1 095 841)	(925 053)
Razem krótkoterminowe należności finansowe netto	77 646 452	56 767 907
należności budżetowe z innych tytułów niż bieżący podatek dochodowy	3 618 482	2 398 237
należności z tyt. bieżącego podatku dochodowego	930 958	1 175 015
zaliczki na zapasy	10 900	-
zaliczki na wartości niematerialne i prawne	85 783	85 783
Pozostałe należności niefinansowe	2 351	113 773
Razem krótkoterminowe należności niefinansowe netto	4 648 474	3 772 808
Razem krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności netto	82 294 926	60 540 715
Razem należności krótko i długoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności netto	82 294 926	60 540 715

Należności krótkoterminowe brutto (struktura walutowa)	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
a) w walucie polskiej	24 372 338	23 720 329
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	59 018 429	37 745 439
b1.EUR		
- w walucie	12 238 784	9 232 777
- w przeliczeniu na PLN	50 686 948	37 745 439
b2.USD		
- w walucie	2 766 097	-
- w przeliczeniu na PLN	8 331 480	-
Należności krótkoterminowe brutto razem	83 390 767	61 465 768

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Należności z tytułu dostaw i usług	87 875 782	67 743 754
Należności rozliczone w ramach faktoringu	(9 133 489)	(10 050 794)
Należności wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	78 742 293	57 692 960

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie [37.2 Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi](#).

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 45 dniowy termin płatności.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności wyceniane są w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów aktualizujących wartość należności. Wartość księgowa należności jest zbliżona do ich wartości godziwej. Należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 360 dni od dnia powstania należności nie podlegają dyskontowaniu.

Opis ryzyk związanych z należnościami z tytułu dostaw i usług, pozostałymi należnościami oraz polityka Grupy dotycząca zarządzania tymi ryzykami została przedstawiona w nocie [38.6 Ryzyko kredytowe](#).

Nota 24 Pozostałe aktywa finansowe

Nie wystąpiły.

Nota 25 Pozostałe aktywa

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Pozostałe aktywa	836 413	931 780
Rozliczenia międzyokresowe czynne, w tym:	836 413	931 780
Przedpłaty na szkolenia	2 850	-
Koszty ubezpieczeń	590 423	313 293
Prowizje bankowe i faktoringowe	24 452	-
Udział w targach	23 921	-
Koszty emisji/warunkowej emisji papierów wartościowych	-	512 180
Koszty podróży służbowych	73 497	-
Przedpłaty na usługi	103 082	-
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe czynne	18 188	106 307

Nota 26 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

Nota 22 Środki pieniężne

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Środki pieniężne w banku i w kasie	5 820 123	12 901 432
w tym lokaty krótkoterminowe	5 406 926	12 697 031
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5 820 123	12 901 432

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
środki w PLN	161 027	40 550
środki w EUR przeliczone na PLN	5 318 302	12 317 461
<i>środki w EUR</i>	1 282 384	3 012 930
środki w USD przeliczone na PLN	332 682	539 984
<i>środki w USD</i>	110 452	174 211
środki w GBP przeliczone na PLN	8 112	3 437
<i>środki w GBP</i>	1 628	686
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5 820 123	12 901 432

Składniki środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych i skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej są tożsame.

Wolne środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych są inwestowane w formie lokat terminowych oraz overnight. Grupa uzyskuje głównie oprocentowanie zmienne od zgromadzonych środków pieniężnych.

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Nota 27 Wyemitowany kapitał akcyjny oraz pozostałe kapitały

27.1 Wyemitowany kapitał akcyjny

W dniu 8 stycznia 2013 roku, w wyniku emisji 11 257 143 akcji serii E, o wartości nominalnej 1 zł każda, kapitał akcyjny PCC EXOL SA został podniesiony i wynosi 172 484 374 zł. Akcje serii E są akcjami imiennymi, zwykłymi i będą uczestniczyć w dywidendzie za 2013 rok. Akcje zostały objęte przez akcjonariusza większościowego – spółkę PCC SE.

Należność z tytułu wpłaty kapitału została w całości skompensowana ze zobowiązaniem Spółki z tytułu zakupu akcji spółki zależnej PCC Chemax.

Podwyższenie kapitału akcyjnego zostało zarejestrowane przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 25 marca 2013 roku (raport bieżący nr 11/2013 z dnia 28.03.2013).

	Kapitał zakładowy zarejestrowany
Stan na 31.12.2012	161 227 231
Stan na 31.12.2013	172 484 374

KAPITAŁ ZAKŁADOWY

Seria	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna jednej akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej
A	uprzywilejowane	2 głosy na Walnym Zgromadzeniu	brak	500 000	1,00	500 000
B	uprzywilejowane	2 głosy na Walnym Zgromadzeniu	brak	29 700 000	1,00	29 700 000
C1	uprzywilejowane	2 głosy na Walnym Zgromadzeniu	brak	93 866 000	1,00	93 866 000
C2	zwykłe	brak	brak	27 234 000	1,00	27 234 000
D	zwykłe	brak	brak	9 927 231	1,00	9 927 231,00
E	zwykłe	brak	brak	11 257 143	1,00	11 257 143,00
Razem				172 484 374		172 484 374

Akcje serii D oraz C2 zostały dopuszczone do obrotu giełdowego na runku podstawowym – uchwała nr 744/2012 Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 30 lipca 2012 r.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku i dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania struktura akcjonariatu Jednostki Dominującej przedstawia się następująco:

Akcjonariusz	Siedziba	Liczba akcji	Łączna wartość nominalna akcji	% posiadanego kapitału	% posiadanych praw głosu
PCC SE	Duisburg, Niemcy	138 057 143	138 057 143	80,04%	88,39%
Carlson Venture	Tortola, Brytyjskie Wyspy Dziewicze	27 496 002	27 496 002	15,94%	9,27%
Pozostali	GPW w Warszawie	6 931 229	6 931 229	4,02%	2,34%
		172 484 374	172 484 374		

Akcjonariusz Spółki PCC SE 23 grudnia zbył na rzecz drugiego Akcjonariusza Spółki Carlson Ventures International Limited 24 500 000 szt. akcji zwykłych.

Przed transakcją Akcjonariusz Spółki Carlson Ventures International Limited posiadał 2 996 002 akcji Spółki, stanowiących 1,74% kapitału zakładowego. Po transakcji ilość akcji w posiadaniu Akcjonariusza Spółki Carlson Ventures International Limited wynosi 27 496 002 co stanowi 15,94 % kapitału zakładowego Spółki.

27.2 Kapitał zapasowy

	Kapitał zapasowy tworzony zgodnie z wymogami KSH	Kapitał zapasowy tworzony zgodnie ze statutem	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Razem kapitał zapasowy
Stan na 01.01.2013	275 693	647 265	1 544 093	2 467 051
Podział zysku za rok 2012	558 572	1 275 320	-	1 833 892
emisja akcji serii E	-	-	28 142 858	28 142 858
Stan na 31.12.2013	834 265	1 922 585	29 686 951	32 443 801
Stan na 01.01.2012	-	-	-	-
Podział zysku za rok 2011	275 693	647 265	-	922 958
emisja akcji serii D	-	-	1 544 093	1 544 093
Stan na 31.12.2012	275 693	647 265	1 544 093	2 467 051

27.3 Inne dochody całkowite

	31.12.2013	31.12.2012
Stan na początek roku	4 959 144	(1 428 840)
Łączne całkowite dochody:	(1 149 659)	6 387 984
efektywna część zabezpieczenia ujęta w innych dochodach całkowitych	(1 416 000)	7 886 400
Podatek odroczony dotyczący wyceny instrumentów zabezpieczających	269 040	(1 498 416)
Zyski / (Straty) aktuarialne	(3 332)	-
Podatek odroczony od zysków / (strat) aktuarialnych	633	-
Stan na koniec okresu, w tym:	3 809 485	4 959 144

Inne dochody całkowite w podziale na poszczególne instrumenty zabezpieczające:

Instrument zabezpieczający	Planowany termin realizacji pozycji zabezpieczanej i wpływu na wynik finansowy	Część skuteczna ujęta w innych dochodach całkowitych w okresie sprawozdawczym	Kwota usunięta w okresie sprawozdawczym z innych dochodów całkowitych netto i ujęta w wyniku finansowym	Część nieskuteczna ujęta w sprawozdaniu z dochodów w okresie sprawozdawczym
Pożyczka denominowana 24.000.000.EUR	31.12.2020	(1 416 000)	-	-
RAZEM		(1 416 000)	-	-

Na poszczególne dni bilansowe wartość instrumentów zabezpieczających w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wynosiła :

- na dzień 31 grudnia 2013 roku - 24 000 tys. EUR, co stanowiło równowartość 99 533 tys. zł
- na dzień 31 grudnia 2012 roku - 24 000 tys. EUR, co stanowiło równowartość 98 117 tys. zł

27.4 Zyski zatrzymane

	31.12.2013	31.12.2012
Wyniki zatrzymane z lat poprzednich	-	-
Wynik finansowy netto bieżącego okresu	9 106 930	3 446 165
Razem	9 106 930	3 446 165

Nota 28 Rezerwy

28.1 Zmiana stanu rezerw

Rezerwy	Świadczenia pracownicze	Pozostałe rezerwy	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2013 roku	553 145	286 714	839 859
Rozszerzenie Grupy Kapitałowej	377 293	512 432	889 725
Zwiększenie w ciągu roku obrotowego	351 112	374 113	725 225
Zmniejszenie w ciągu roku obrotowego	(447 145)	(493 085)	(940 230)
Różnice kursowe	(18 576)	(4 487)	(23 063)
Na dzień 31 grudnia 2013 roku	815 829	675 687	1 491 516

Rezerwy	Świadczenia pracownicze	Pozostałe rezerwy	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2012 roku	1 186 472	24 926	1 211 398
Zwiększenie w ciągu roku obrotowego	875 377	1 199 935	2 075 312
Zmniejszenie w ciągu roku obrotowego	(1 508 704)	(938 147)	(2 446 851)
Na dzień 31 grudnia 2012 roku	553 145	286 714	839 859

Struktura czasowa rezerw	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
część długoterminowa	-	-
część krótkoterminowa	1 491 516	839 859
Razem rezerwy	1 491 516	839 859

28.2 Rezerwy i zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy na świadczenia pracownicze	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
premie	737 125	480 200
zaległe urlopy	78 704	72 945
	815 829	553 145

28.3 Pozostałe rezerwy

Pozostałe rezerwy	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
rabaty od sprzedaży, bonusy	275 170	93 072
koszty badania sprawozdania finansowego	41 250	40 340
niezafakturowane koszty	284 065	75 083
pozostałe koszty	75 202	78 219
	675 687	286 714

Nota 29 Świadczenia pracownicze

29.1 Programy akcji pracowniczych

Grupa nie prowadzi programu akcji pracowniczych.

29.2 Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Jednostka Dominująca wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks Pracy. Jednostka Dominująca tworzy rezerwę na świadczenia emerytalne w oparciu o wyliczenia aktuarialne. Spółki zależne wyliczają rezerwy we własnym zakresie. Zmianę stanu rezerw przedstawia poniższa tabela:

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Wartość bieżąca zobowiązań na początek okresu	28 327	85 543
Koszty odsetek	795	193
Koszty bieżącego zatrudnienia	22 878	23 785
Wypłacone świadczenia	(5 643)	(15 009)
Straty/(Zyski) aktuarialne	3 332	(54 677)
Koszty przeszłego zatrudnienia (*)	-	(11 508)
Wartość bieżąca zobowiązań na koniec okresu	49 689	28 327

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
wartość bilansowa zobowiązań długoterminowych	43 466	20 917
wartość bilansowa zobowiązań krótkoterminowych	6 223	7 410
Razem	49 689	28 327

Główne założenia przyjęte przy szacowaniu rezerw dla Jednostki Dominującej są następujące:

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Stopa dyskontowa (%)	4,56%	6,46%
Wskaźnik rotacji pracowników	6,88%	6,83%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	4,40%	6,27%

Nota 30 Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Długoterminowe kredyty i pożyczki	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	-	-
Kredyty w rachunku bieżącym	-	-
Kredyty bankowe	77 008 773	82 090 338
Pożyczki otrzymane od:	99 532 800	98 116 800
jednostek powiązanych	99 532 800	98 116 800
pozostałych jednostek	-	-
Inne	-	-
Razem kredyty i pożyczki długoterminowe	176 541 573	180 207 138

Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	46 837	-
Kredyty w rachunku bieżącym	16 361 845	14 613 073
Kredyty bankowe	12 515 757	11 405 052
Pożyczki otrzymane od:	1 741 824	1 717 044
jednostek powiązanych	1 741 824	1 717 044
pozostałych jednostek	-	-
Inne	-	-
Razem kredyty i pożyczki krótkoterminowe	30 666 263	27 735 169

W bieżącym okresie spółki Grupy Kapitałowej terminowo spłacały zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek. Wszystkie postanowienia umów kredytowych i pożyczkowych zostały dotrzymane.

Na dzień bilansowy Grupa posiadała następujące kredyty, pożyczki oraz otwarte linie kredytowe:

Stan na 31.12.2013

Podmiot finansujący	Waluta kredytu	Wielkość kredytu/limitu	Wartość kredytu na dzień bilansowy		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
			w walucie	w złotych			
PKO Bank Polski SA	PLN	36 699 904	-	28 259 379	1M WIBOR +marża	31.12.2020r.	- hipoteka kaucyjna łączna na nieruchomości KW PL1P/00101017/5, PL1P/00062140/0 - weksel in blanco poręczony przez PCC Rokita SA - zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy i praw, przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia - oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji
PKO Bank Polski SA	PLN	41 814 000		28 883 640	1M WIBOR +marża		- hipoteka umowna łączna do kwoty 55 000 000 PLN wpisana na pierwszym miejscu na nieruchomości KW nr WR1L/00043416/3, nr WR1L/00043417/0 i nr WR1L/00043418/7 - zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych - przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia nieruchomości po oddaniu do eksploatacji - klauzula potrącenia środków z rachunków Kredytobiorcy w PKO BP - weksel własny in blanco - oświadczenie o poddaniu się egzekucji
PKO Bank Polski SA	PLN	25 000 000		24 980 421	1M WIBOR +marża	26.04.2015r- odnawialny co 12 miesiące	- hipoteka do kwoty 75.000.000,-PLN wpisana na pierwszym miejscu na nieruchomości zabudowanej, będącej w użytkowaniu wieczystym PCC Rokita SA- KW nr WR1L/00040914/3 (KF), wraz z innymi KW powstałymi na skutek wydzielenia - hipoteka umowna łączna do kwoty 75.000.000,-PLN wpisana na drugim miejscu na nieruchomości KW nr WR1L/43416/3, KW nr WR1L/00043417/0, WR1L/00043418/7; przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia powyższych nieruchomości do kwoty 75.000.000,-PLN - weksel własny in blanco - oświadczenie o poddaniu się egzekucji

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku

Podmiot finansujący	Waluta kredytu	Wielkość kredytu/limitu	Wartość kredytu na dzień bilansowy		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
			w walucie	w złotych			
PKO Bank Polski SA	PLN	25 000 000		16 310 063	1M WIBOR + marża	25.04.2014	hipoteka do kwoty 75 000 000 PLN wpisana na pierwszym miejscu na nieruchomości zabudowanej będącej w użytkowaniu wieczystym PCC Rokita KW WR1L/00040914/3 (KF), przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia do kwoty 75 000 000,- PLN - hipoteka umowna łączna do kwoty 75.000.000,-PLN wpisana na drugim miejscu na nieruchomości KW nr WR1L/43416/3, KW nr WR1L/00043417/0,WR1L/00043418/7; przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia powyższych nieruchomości do kwoty 75.000.000,-PLN - weksel własny in blanco - oświadczenie o poddaniu się egzekucji
PCC SE Niemcy	EUR	24 000 000	24 000 000	99 532 800	stałe oprocentowanie 7%	31.12.2020r	- bez zabezpieczenia
PCC SE Niemcy	EUR		420 000	1 741 824	niezapłacone odsetki od pożyczki	15.01.2014r	- bez zabezpieczenia
Wells Fargo USA	USD	2 000 000	17 192	51 782	Libor + marża		
Wells Fargo USA	USD	2 297 000	2 111 022	6 358 395	Libor + marża	02.11.2016r.	
Wells Fargo USA	USD	152 000	136 214	410 276	Libor + marża	31.10.2014r.	
Wells Fargo USA	USD	494 612	157 083	473 135	Libor + marża	08.11.2014r.	
Great Amercian Lease Company	USD	28 416	2 706	8 151	Libor + marża	20.05.2014r.	
Suntrust Bank	USD	62 765	12 844	38 686	Libor + marża	27.09.2014r.	
Ford Credit	USD	27 856	23 214	69 920	Libor + marża	25.06.2016r.	
Nissan Acceptance Corp	USD	29 000	29 000	87 348	Libor + marża	03.02.2017r.	
Regions Bank	USD	22 125	669	2 015	Libor + marża	07.01.2014r.	
Razem kredyty i pożyczki				207 207 836			

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku

Stan na 31.12.2012

stan na 31.12.2012

7 499 708,47

Podmiot finansujący	Waluta kredytu	Wielkość kredytu/limitu	Wartość kredytu na dzień bilansowy		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
			w walucie	w złotych			
PKO Bank Polski SA	PLN	36 699 904	-	32 296 431	1M WIBOR +marża	31.12.2020r.	- hipoteka kaucyjna łączna na nieruchomości KW PL1P/00101017/5, PL1P/00062140/0 - weksel in blanco poręczony przez PCC Rokita SA - zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy i praw, przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia - oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji
PKO Bank Polski SA	PLN	41 814 000		36 232 326	1M WIBOR +marża	28.12.2017r	- hipoteka kaucyjna w wysokości 55.000.000,-PLN na nieruchomości KW WR1L/00038928/7, wraz z innymi KW powstałymi na skutek wydzielania - zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych - przelew wierzytelności z polisy ubezpieczeniowej Zadania Inwestycyjnego w okresie jego eksploatacji - klauzula potrącenia środków z rachunków Kredytobiorcy w PKO BP - weksel własny in blanco - oświadczenie o poddaniu się egzekucji
PKO Bank Polski SA	PLN	25 000 000		24 966 633	1M WIBOR +marża	26.04.2015r- odnawialny co 12 miesięcy	- hipoteka do kwoty 75.000.000,-PLN wpisana na pierwszym miejscu na nieruchomości zabudowanej, będącej w użytkowaniu wieczystym PCC Rokita SA- KW nr WR1L/00040914/3 (KF), wraz z innymi KW powstałymi na skutek wydzielania - hipoteka kaucyjna do kwoty 75.000.000,-PLN wpisana na drugim miejscu na nieruchomości KW nr WR1L/00038928/7 wraz z innymi KW powstałymi na skutek wydzielania; przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia powyższej nieruchomości do kwoty 75.000.000,-PLN - weksel własny in blanco - oświadczenie o poddaniu się egzekucji

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku

Podmiot finansujący	Waluta kredytu	Wielkość kredytu/limitu	Wartość kredytu na dzień bilansowy		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
			w walucie	w złotych			
PKO Bank Polski SA	PLN	25 000 000		14 613 073	1M WIBOR + marża	26.09.2013	- hipoteka do kwoty 75.000.000,-PLN wpisana na pierwszym miejscu na nieruchomości zabudowanej, będącej w użytkowaniu wieczystym PCC Rokita SA- KW nr WR1L/00040914/3 (KF), wraz z innymi KW powstałymi na skutek wydzielenia - hipoteka kaucyjna do kwoty 75.000.000,-PLN wpisana na drugim miejscu na nieruchomości KW nr WR1L/00038928/7 wraz z innymi KW powstałymi na skutek wydzielenia; przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia powyższej nieruchomości do kwoty 75.000.000,-PLN - weksel własny in blanco - oświadczenie o poddaniu się egzekucji
PCC SE Niemcy	EUR	24 000 000	24 000 000	98 116 800	stałe oprocentowanie 7%	31.12.2020r	- bez zabezpieczenia
PCC SE Niemcy	EUR		420 000	1 717 044	niezapłacone odsetki od pożyczki	15.07.2012r	- bez zabezpieczenia
Razem kredyty i pożyczki			24 420 000	207 942 307			

Nota 31 Leasing

31.1 Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Na mocy umów leasingu finansowego Grupa użytkuje wózki widłowe i centrale telefoniczną zakwalifikowane do Innych środków trwałych

Nominalna oraz bieżąca wartość opłat leasingowych kształtuje się następująco:

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Wartość nominalna minimalnych opłat leasingowych, w tym przypadające do zapłaty w okresie:	49 221	-
W okresie 1 roku	49 221	-
W okresie od 1 do 3 lat	-	-
W okresie od 1 do 5 lat	-	-
Powyżej 5 lat	-	-
Przyszłe koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	1 067	-
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	48 154	-
W okresie 1 roku	48 154	-
W okresie od 1 do 5 lat	-	-
Powyżej 5 lat	-	-

31.2 Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingodawca

Należności Grupy z tytułu leasingu operacyjnego są nieistotne.

31.3 Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca

Spółki Grupy Kapitałowej użytkują na mocy leasingu operacyjnego następujące aktywa:

- samochody osobowe,
- urządzenia techniczne,
- pomieszczenia biurowe i gospodarcze.

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
w okresie 1 roku	384 933	272 546
w okresie od 1 do 5 lat	188 365	168 298
Powyżej 5 lat	-	-
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	573 298	440 844

Wartość opłat leasingowych ujętych w sprawozdaniu z dochodów:

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Minimalne opłaty leasingowe	705 488	611 447

Nota 32 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		
Pozostałe zobowiązania finansowe	120 938	-
Razem długoterminowe zobowiązania finansowe (zakres MSSF 7)	120 938	-
Razem długoterminowe zobowiązania niefinansowe	-	-
Razem długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	120 938	-

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	51 271 523	42 273 947
Zabezpieczenia wykonania umów	288 265	435 598
Ubezpieczenia majątkowe	360 479	278 975
Pozostałe zobowiązania finansowe	178 014	29 749
Razem krótkoterminowe zobowiązania finansowe (zakres MSSF 7)	52 098 281	43 018 269
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	521 985	454 248
Zobowiązania budżetowe z innych tytułów niż bieżący podatek dochodowy	729 087	578 118
Razem krótkoterminowe zobowiązania niefinansowe	1 251 072	1 032 366
Razem krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	53 349 353	44 050 635
Razem zobowiązania krótko i długoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	53 470 291	44 050 635

Zobowiązania (struktura walutowa)	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
a) w walucie polskiej	32 873 320	28 488 440
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	20 596 971	15 562 195
b1.EUR		
- w walucie	3 971 206	3 397 151
- w przeliczeniu na PLN	16 469 384	13 888 232
b2.USD		
- w walucie	1 362 192	539 738
- w przeliczeniu na PLN	4 102 926	1 672 973
b3. TRY		
- w walucie	17 464	-
- w przeliczeniu na PLN	24 662	-
b6.GBP		
- w walucie	-	198
- w przeliczeniu na PLN	-	990
Zobowiązania krótkoterminowe razem	53 470 291	44 050 635

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie [37.2 Transakcje z podmiotami powiązanymi](#).

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 30 dniowych.

Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane, ze średnim 1 miesięcznym terminem płatności.

Odroczone zyski z tytułu kontraktów walutowych stanowią kwoty netto należne do zapłaty z tytułu terminowych kontraktów walutowych typu forward.

Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane w okresach miesięcznych w ciągu całego roku obrotowego.

Nota 33 Pozostałe zobowiązania finansowe

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Pozostałe długoterminowe zobowiązania finansowe	-	1 226 460
Zobowiązanie finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	1 226 460
<i>wobec jednostek powiązanych</i>	-	-
<i>wobec pozostałych jednostek</i>	-	1 226 460

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania finansowe	1 244 160	-
Zobowiązanie finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 244 160	-
<i>wobec jednostek powiązanych</i>	-	-
<i>wobec pozostałych jednostek</i>	1 244 160	-

Nota 34 Pomoc rządowa

W prezentowanych okresach Spółki Grupy Kapitałowej nie korzystały z pomocy rządowej.

Nota 35 Zobowiązania i należności warunkowe

35.1 Zobowiązania warunkowe

Na dzień 1 stycznia 2013 roku Grupa zidentyfikowała następujące zobowiązania warunkowe:

— zobowiązania warunkowe z tytułu poręczeń

Jednostka Dominująca udzieliła poręczenia na kwotę 38 138 zł (9 196 EUR) za przyszłe zobowiązania leasingowe swojej spółki zależnej PCC EXOL Kimya Sanayi Ve Ticaret Limited z siedzibą w Turcji.

— rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku.

W 2013 roku w Spółkach Grupy prowadzone były kontrole w zakresie podatku od towarów i usług. Kontrole te zostały zakończone i nie stwierdzono istotnych uchybień.

— pozostałe zobowiązania warunkowe

W prezentowanych okresach Grupa nie zidentyfikowała innych zobowiązań warunkowych.

35.2 Należności warunkowe

Grupa nie zidentyfikowała należności warunkowych

Nota 36 Zabezpieczenie spłaty zobowiązań Grupy

36.1 Zabezpieczenie umów kredytowych oraz umów pożyczek z podmiotami spoza Grupy PCC

Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej ustanowiły na rzecz swoich kredytodawców i pożyczkodawców zewnętrznych następujące rodzaje zabezpieczeń:

- weksle własne in blanco - zgodnie z wystawionymi deklaracjami wekslowymi wierzyciel, w przypadku niedotrzymania warunków umowy ma prawo wypełnić weksel na sumę odpowiadającą zadłużeniu, łącznie z odsetkami oraz kosztami postępowania sądowego. Płatność z tytułu weksla jest wymagalna w ciągu 7 dni od dnia zawiadomienia Spółki,
- cesje praw z polis ubezpieczeniowych,
- hipoteki na nieruchomościach – łączna kwota hipotek, którymi obciążone są nieruchomości Spółki wynosi 175.720.000 zł,
- zastaw rejestrowy na rzeczach ruchomych:

- wytwórnia produktów siarczanowanych wraz z wyposażeniem – zastaw w wysokości 18.808.365 zł zabezpieczający wierzytelność do kwoty 54.990.250 zł,
- wytwórnia etoksylantów w Płocku zastaw w wysokości 28.038.800 zł zabezpieczający wierzytelność do kwoty 54.635.400 zł.

Nota 37 Informacje o podmiotach powiązanych

Jednostką dominującą wyższego szczebla jest PCC SE z siedzibą w Duisburgu

37.1 Transakcje z podmiotami powiązanymi

	01.01.2013-31.12.2013			
	przychody ze sprzedaży produktów i usług	przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	przychody ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych	Pozostałe przychody operacyjne i finansowe
Przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym				
jednostka dominująca	1 142 264	-	-	-
pozostałe podmioty powiązane	16 763 647	56 717 409	73 529	229 772
Razem przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym	17 905 911	56 717 409	73 529	229 772

	01.01.2013-31.12.2013			
	zakupu usług	zakup towarów i materiałów	zakup środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych	transfery związane z umowami o finansowanie
Zakup pochodzący od jednostek powiązanych				
jednostka dominująca	2 648 700	-	-	7 093 338
jednostkom zależnym nie objętych konsolidacją	229 084	-	-	-
pozostałe podmioty powiązane	13 900 509	23 786 166	-	815 175
Razem zakupy pochodzące od jednostek powiązanych	16 778 293	23 786 166	-	7 908 513

Przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym	01.01.2012-31.12.2012			
	przychody ze sprzedaży produktów i usług	przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	przychody ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych	Transfery na podstawie umów o finansowanie, w tym dywidendy
jednostka dominująca	192 716	13 100 255	-	158 854
PCC Rokita (za okres od 01.01.2012 do 16.04.2012)	191 389	13 100 255	-	-
PCC Chemi- Progress Polska Sp. z o.o.(za okres od 17.04.2012 do 26.04.2012)	-	-	-	-
PCC SE (za okres od 27.04.2012)	1 327	-	-	158 854
pozostałe podmioty powiązane	17 584 887	29 762 554	-	-
Razem przychody ze sprzedaży jednostkom powiązanym	17 777 603	42 862 809	-	158 854

Zakup pochodzący od jednostek powiązanych	01.01.2012-31.12.2012			
	zakupu usług	zakupu towarów i materiałów	zakup środków trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych	transfery związane z umowami o finansowanie
jednostka dominująca	5 238 553	64 945	-	4 842 803
PCC Rokita (za okres od 01.01.2012 do 16.04.2012)	4 712 461	64 945	-	192 311
PCC Chemi- Progress Polska Sp. z o.o.(za okres od 17.04.2012 do 26.04.2012)	-	-	-	-
PCC SE (za okres od 27.04.2012)	526 092	-	-	4 650 492
pozostałe podmioty powiązane	10 674 160	21 319 262	628 732	2 810 956
Razem zakupy pochodzące od jednostek powiązanych	15 912 713	21 384 207	628 732	7 653 759

Należności od podmiotów powiązanych	31.12.2013	31.12.2012
jednostka dominująca	31 215	72
od jednostek zależnych nie podlegających konsolidacji	-	1
pozostałe podmioty powiązane	11 519 407	11 977 573
Razem należności od podmiotów powiązanych	11 550 622	11 977 646

Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	31.12.2013	31.12.2012
jednostki dominującej	101 697 319	100 136 794
wobec jednostek zależnych nie podlegających konsolidacji	24 663	-
wobec członków kluczowej kadry zarządzającej, nadzorującej	-	-
wobec pozostałych podmiotów powiązanych	4 803 257	3 934 709
Razem zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	106 525 239	104 071 503

37.2 Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Transakcje z jednostkami powiązanymi są dokonywane w oparciu o ceny rynkowe dostarczanych towarów, produktów i usług lub oparte są o koszt ich wytworzenia.

37.3 Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy

Wynagrodzenia Zarządu w 2013 roku

Członkowie Zarządu	Okres pełnienia funkcji	Wynagrodzenia	Premia	Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	Świadczenia dochody z innych tytułów	Łączne dochody w 2013 roku
Mirosław Siwirski	11.04.2013-31.12.2013	243 521	-	-	4 897	248 418
Rafał Zdon	01.01.2013-31.12.2013	36 000	-	-	53	36 053
Marcin Żurkowski	01.01.2013-12.11.2013	292 536	71 194	159 330	7 511	530 571
RAZEM		572 057	71 194	159 330	12 461	815 042

Wynagrodzenia Rady Nadzorczej w 2013 roku

Członkowie Rady Nadzorczej	Okres pełnienia funkcji	Wynagrodzenia	Premia	Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	Świadczenia dochody z innych tytułów	Łączne dochody w 2013 roku
Daniel Ozon	01.01.2013-31.12.2013	45 368	-	-	-	45 368
Maciej Tybura	01.01.2013-31.12.2013	45 368	-	-	-	45 368
Kamilla Spark	08.01.2013-31.12.2013	44 680	-	-	-	44 680
RAZEM		135 416	-	-	-	135 416

Wynagrodzenia Zarządu w 2012 roku

Członkowie Zarządu	Okres pełnienia funkcji	Wynagrodzenia	Premia	Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	Świadczenia dochody z innych tytułów	Łączne dochody w 2012 roku
Marcin Żurkowski	01.01.2012-31.12.2012	298 079	-	-	4 584	302 663
Rafał Zdon	01.01.2012-31.12.2012	36 000	-	-	70	36 070
RAZEM		334 079	-	-	4 654	338 733

Wynagrodzenia Rady Nadzorczej w 2012 roku

Członkowie Rady Nadzorczej	Okres pełnienia funkcji	Wynagrodzenia	Premia	Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	Świadczenia dochody z innych tytułów	Łączne dochody w 2012 roku
Daniel Ozon	17.05.2013-31.12.2012	8 922	-	-	-	8 922
Maciej Tybura	10.10.2013-31.12.2012	8 922	-	-	-	8 922
RAZEM		17 844	-	-	-	17 844

Nota 38 Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, obligacje, umowy leasingu finansowego i dzierżawy z opcją zakupu, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Grupa dopuszcza również możliwość zawierania transakcji z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim kontraktów na zamianę stóp procentowych (swap procentowy) oraz walutowych kontraktów terminowych typu forward. Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem walutowym, powstających w toku działalności Grupy oraz wynikających z używanych przez nią źródeł finansowania.

Zasadą stosowaną przez Grupę obecnie jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Grupa monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

38.1 Ryzyko stopy procentowej i płynności

Grupa posiada zobowiązania z tytułu kredytów dla których odsetki liczone są na bazie zmiennej stopy procentowej, w związku z czym występuje ryzyko wzrostu tych stóp w stosunku do momentu zawarcia umowy. Ponadto Grupa lokuje wolne środki pieniężne w inwestycje o zmiennej stopie co powoduje zmniejszenie zysków z inwestycji w sytuacji spadku stóp procentowych. Informacje o aktywach i zobowiązaniach narażonych na ryzyko stopy procentowej zostały przedstawione w poniższych notach.

Z uwagi na to, że Grupa posiadała, w okresie sprawozdawczym zarówno aktywa jak i zobowiązania oprocentowane według stopy zmiennej (co równoważyło ryzyko) oraz na nieznaczne wahania stóp procentowych w minionych okresach, jak również na brak przewidywań gwałtownych zmian stóp procentowych w kolejnych okresach sprawozdawczych Grupa stosowała zabezpieczenia stóp procentowych w ograniczonym zakresie, uznając że ryzyko stopy procentowej nie jest znaczące.

Niezależnie od obecnej sytuacji Grupa monitoruje stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej oraz prognozy stóp procentowych i nie wyklucza podjęcia działań zabezpieczających w przyszłości.

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku

Stan na 31.12.2013

Oprocentowanie stałe	Wartość bilansowa	<1rok	2–3 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania	102 518 784	10 046 592	13 934 592	13 934 592	113 467 392	151 383 168
Kredyty i pożyczki	101 274 624	8 709 120	13 934 592	13 934 592	113 467 392	150 045 696
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 244 160	1 337 472	-	-	-	1 337 472
Razem	102 518 784	10 046 592	13 934 592	13 934 592	113 467 392	151 383 168

Oprocentowanie zmienne	Wartość bilansowa	<1rok	2–3 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa	5 770 525	5 770 525	-	-	-	5 770 525
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	5 770 525	5 770 525	-	-	-	5 770 525
Zobowiązania	105 933 212	31 421 970	57 427 428	16 026 933	8 425 604	113 301 935
Kredyty i pożyczki	105 886 375	31 374 119	57 427 428	16 026 933	8 425 604	113 254 084
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	46 837	47 851	-	-	-	47 851
Razem	111 703 737	37 192 495	57 427 428	16 026 933	8 425 604	119 072 460

* Instrumenty pochodne zaprezentowane zostały jako wymagalne w okresie do roku niezależnie od terminu wymagalności z uwagi na fakt, że jest możliwe zamknięcie instrumentu pochodnego przed terminem zapadalności

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku

Stan na 31.12.2012

Oprocentowanie stałe	Wartość bilansowa	<1rok	2–3 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania	101 060 304	8 701 579	15 122 407	13 736 352	118 721 328	156 281 666
Kredyty i pożyczki	99 833 844	8 585 220	13 736 352	13 736 352	118 721 328	154 779 252
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 226 460	116 359	1 386 055	-	-	1 502 414
Razem	101 060 304	8 701 579	15 122 407	13 736 352	118 721 328	156 281 666

Oprocentowanie zmienne	Wartość bilansowa	<1rok	2–3 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa	12 871 836	12 871 836	-	-	-	12 871 836
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	12 871 836	12 871 836	-	-	-	12 871 836
Zobowiązania	108 108 463	32 091 982	56 648 967	25 530 200	13 392 789	127 663 938
Kredyty i pożyczki	108 108 463	32 091 982	56 648 967	25 530 200	13 392 789	127 663 938
Razem	120 980 299	44 963 818	56 648 967	25 530 200	13 392 789	140 535 774

* Instrumenty pochodne zaprezentowane zostały jako wymagalne w okresie do roku niezależnie od terminu wymagalności z uwagi na fakt, że jest możliwe zamknięcie instrumentu pochodnego przed terminem zapadalności

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Grupy, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

Grupa jest narażona również na ryzyko utraty płynności, rozumiane jako ryzyko utraty zdolności do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Ryzyko wynika z potencjalnego ograniczenia dostępu do rynków finansowych, co może skutkować brakiem możliwości pozyskania nowego finansowania lub refinansowania swojego zadłużenia. W ocenie Zarządu jednostki dominującej, znaczna wartość środków pieniężnych na dzień bilansowy dostępne linie kredytowe oraz dobra kondycja finansowa Grupy powodują, że ryzyko utraty płynności należy ocenić jako nieznaczne.

38.2 Ryzyko walutowe

Grupa jest narażona na ryzyko zmian kursów walutowych z uwagi na znaczącą sprzedaż produktów w walucie obcej oraz ponoszenie większości kosztów wytworzenia w walucie krajowej. Ponadto Grupa posiada kredyty, pożyczki oraz depozyty i lokaty w walucie obcej. Ryzyko walutowe wiąże się głównie ze zmianami poziomu kursu USD oraz EUR. Ekspozycja na ryzyko związane z innymi, niż wymienione, walutami nie jest istotna.

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku

	stan na 31.12.2013			stan na 31.12.2012		
	Waluta	zł	%	Waluta	zł	%
środki pieniężne i ich ekwiwalenty w zł	-	161 027	2,8%	-	40 550	0,3%
środki pieniężne i ich ekwiwalenty w EUR	1 282 384	5 318 302	91,4%	3 012 930	12 317 461	95,5%
środki pieniężne i ich ekwiwalenty w USD	110 452	332 682	5,7%	174 211	539 984	4,2%
środki pieniężne i ich ekwiwalenty w GBP	1 628	8 112	0,1%	686	3 437	0,0%
		5 820 123	100%		12 901 432	100%

	stan na 31.12.2013			stan na 31.12.2012		
	Waluta	zł	%	Waluta	zł	%
Należności handlowe i pozostałe w zł	-	24 372 339	29,2%	-	23 720 329	38,6%
Należności handlowe i pozostałe w EUR	12 238 784	50 686 948	60,8%	9 232 777	37 745 439	61,4%
Należności handlowe i pozostałe w USD	2 766 097	8 331 480	10,0%	-	-	0,0%
		83 390 767	100%		61 465 768	100%

	stan na 31.12.2013			stan na 31.12.2012		
	Waluta	zł	%	Waluta	zł	%
Zobowiązania handlowe i pozostałe w zł	-	32 873 319	61,5%	-	28 488 440	64,7%
Zobowiązania handlowe i pozostałe w EUR	3 971 206	16 469 384	30,8%	3 397 151	13 888 232	31,5%
Zobowiązania handlowe i pozostałe w USD	1 362 192	4 102 926	7,7%	539 738	1 672 973	3,8%
Zobowiązania handlowe i pozostałe w GBP	-	-	0,0%	198	990	0,0%
Zobowiązania handlowe i pozostałe w TRY	17 464	24 662	0,0%	-	-	0,0%
		53 470 291	100%		44 050 635	100%

	stan na 31.12.2013			stan na 31.12.2012		
	Waluta	zł	%	Waluta	zł	%
Kredyty i pożyczki w zł	-	98 433 504	47,5%	-	108 108 463	52,0%
Kredyty i pożyczki w EUR	24 420 000	101 274 624	48,9%	24 420 000	99 833 844	48,0%
Kredyty i pożyczki w USD	2 489 943	7 499 708	3,6%	-	-	0,0%
		207 207 836	100%		207 942 307	100%

	stan na 31.12.2013			stan na 31.12.2012		
	Waluta	zł	%	Waluta	zł	%
Łącznie ekspozycja w walutach obcych						
PLN		155 840 189	44,5%		160 357 782	49,1%
EUR	41 912 374	173 749 258	49,7%	40 062 858	163 784 976	50,2%
USD	6 728 684	20 266 796	5,8%	713 949	2 212 957	0,7%
GBP	1 628	8 112	0,0%	884	4 427	0,0%
TRY	17 464	24 662	0,0%	-	-	0,0%
		349 889 017	100%		326 360 142	100%

Grupa zarządza ryzykiem walutowym stosując hedging naturalny oraz pochodne instrumenty finansowe. W miarę upływu czasu wdrażane są kolejne strategie zabezpieczające, obejmujące sukcesywną część przychodów ze sprzedaży oraz dalsze okresy. W rezultacie, Grupa podejmuje działania zabezpieczające przed gwałtowną aprecjacją złotego względem dolara i/lub euro. Grupa dopuszcza stosowanie następujących rodzajów instrumentów:

- kontrakty forward,
- kontrakty opcyjne,
- struktury złożone z wyżej wymienionych instrumentów.

38.3 Inne ryzyko cenowe

Grupa nie jest narażona na istotne inne ryzyko cenowe związane z instrumentami finansowymi natomiast występuje ryzyko cenowe zarówno cen produktów Grupy jak i surowców. Produkty Grupy oraz surowce nie są oferowane powszechnie na giełdach towarowych, co uniemożliwia wdrożenie strategii zabezpieczających.

38.4 Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe

Potencjalnie możliwe zmiany w zakresie ryzyka rynkowego Grupa oszacowała następująco:

- 1% zmiana w zakresie stopy procentowej PLN (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 1% zmiana w zakresie stopy procentowej USD (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 1% zmiana w zakresie stopy procentowej EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 15% zmiana kursu walutowego PLN/USD (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 15% zmiana kursu walutowego PLN/EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 15% zmiana kursu walutowego innych walut niż EUR i USD (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 10% zmiana w zakresie ryzyka cenowego.

Powyżej ustalone wartości ustalone zostały w ujęciu rocznym.

Analiza wrażliwości przeprowadzona przez Grupę nie uwzględnia wpływu opodatkowania.

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku

stan na 31.12.2013

stan na 31.12.2013

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	wartość pozycji w zł. PLN	Ryzyko stopy procentowej				Ryzyko walutowe				Inne ryzyko cenowe*			
		wpływ na wynik		wpływ na kapitał		wpływ na wynik		wpływ na kapitał		wpływ na wynik		wpływ na kapitał	
		+ 100 pb w PLN	- 100 pb w PLN	+ 100 pb w PLN	- 100 pb w PLN								
		+ 100 pb w USD	- 100 pb w USD	+ 100 pb w USD	- 100 pb w USD								
		+ 100 pb w EUR	- 100 pb w EUR	+ 100 pb w EUR	- 100 pb w EUR	15%	-15%	15%	-15%	10%	-10%	10%	-10%
AKTYWA	83 466 575	(57 705)	57 705	-	-	9 701 628	(9 701 628)	-	-	-	-	-	-
Inwestycje w pozostałych jednostkach	-											-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	77 646 452			8 852 764	(8 852 764)								
Pozostałe aktywa finansowe	-												
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5 820 123	(57 705)	57 705	848 864	(848 864)								
PASYWA	259 306 117	(1 058 864)	1 058 864	-	-	(19 398 671)	19 398 671	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania długoterminowe	176 541 573	(770 088)	770 088	-	-	(15 873 478)	15 873 478	-	-	-	-	-	-
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	176 541 573	(770 088)	770 088	(15 873 478)	15 873 478								
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	-	-	-								
Zobowiązania krótkoterminowe	82 764 544	(288 776)	288 776	-	-	(3 525 193)	3 525 193	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	52 098 281	-	-	(3 089 546)	3 089 546								
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	30 666 263	(288 776)	288 776	(435 647)	435 647								
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	-	-	-								

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku

stan na 31.12.2012

Stan na 31.12.2012

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	wartość pozycji w zł. PLN	Ryzyko stopy procentowej				Ryzyko walutowe				Inne ryzyko cenowe*			
		wpływ na wynik		wpływ na kapitał		wpływ na wynik		wpływ na kapitał		wpływ na wynik		wpływ na kapitał	
		+ 100 pb w PLN	- 100 pb w PLN	+ 100 pb w PLN	- 100 pb w PLN								
		+ 100 pb w USD	- 100 pb w USD	+ 100 pb w USD	- 100 pb w USD								
		+ 100 pb w EUR	- 100 pb w EUR	+ 100 pb w EUR	- 100 pb w EUR	15%	-15%	15%	-15%	10%	-10%	10%	-10%
AKTYWA	69 669 339	128 718	(128 718)	-	-	7 590 948	(7 590 948)	-	-	-	-	-	-
Inwestycje w pozostałych jednostkach	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	56 767 907	-	-	-	-	5 661 816	(5 661 816)	-	-	-	-	-	-
Pozostałe aktywa finansowe*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	12 901 432	128 718	(128 718)	-	-	1 929 132	(1 929 132)	-	-	-	-	-	-
PASYWA	252 187 036	(1 081 084)	1 081 084	-	-	(17 493 375)	17 493 375	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania długoterminowe	181 433 598	(820 903)	820 903	-	-	(14 901 489)	14 901 489	-	-	-	-	-	-
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	180 207 138	(820 903)	820 903	-	-	(14 717 520)	14 717 520	-	-	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 226 460	-	-	-	-	(183 969)	183 969	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe	70 753 438	(260 181)	260 181	-	-	(2 591 886)	2 591 886	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	43 018 269	-	-	-	-	(2 334 329)	2 334 329	-	-	-	-	-	-
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	27 735 169	(260 181)	260 181	-	-	(257 557)	257 557	-	-	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

38.5 Ryzyko cen surowców

Grupa kapitałowa PCC EXOL jest przede wszystkim producentem chemikaliów, których ceny są silnie uzależnione od cen surowców, z których część podlega dużej zmienności wynikającej m. in. z cykliczności koniunktury w gospodarce światowej. W szczególności dotyczy to produktów opartych na bazie petrochemikaliów, na które popyt ulega silnym wahaniom, co rzutuje na ceny, a ostatecznie bardzo istotnie wpływa na wyniki finansowe Grupy.

W celu ograniczenia wpływu zmian cen surowców na wyniki Grupa prowadzi działania zmierzające do dywersyfikacji źródeł dostaw strategicznych surowców. W prezentowanych okresach działalność Grupy PCC EXOL podlegała ryzyku cenowemu w przypadku takich surowców jak np.: benzen, propylen, tlenek propylenu, tlenek etylenu, alkohol laurylowy, alkilobenzen, węgiel kamienny.

38.6 Ryzyko kredytowe

Grupa jest narażona na ryzyko kredytowe rozumiane jako ryzyko, że wierzyciele nie wywiążą się ze swoich zobowiązań i tym samym spowodują poniesienie strat przez Grupę. Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe wynosi 77 646,5 tys. zł na dzień bilansowy 31 grudnia 2013 (56 767,9 tys. zł na 31 grudnia 2012) i zostało oszacowane jako wartość bilansowa należności z tyt. dostaw robót i usług.

stan na 31.12.2013

Pozycje w sprawozdaniu finansowym	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane , które nie utraciły wartości	1-90 dni	90-150 dni	>150 dni
Należności z tytułu dostaw i usług	77 646 452	61 307 490	15 770 804	56 214	511 944
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5 820 123	5 820 123	-	-	-

stan na 31.12.2012

Pozycje w sprawozdaniu finansowym	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane , które nie utraciły wartości	1-90 dni	90-150 dni	>150 dni
Należności z tytułu dostaw i usług	56 767 907	50 827 541	5 820 431	17 407	102 528
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	12 901 432	12 901 432	-	-	-

Zdaniem Zarządu podmiotu dominującego nie występuje znacząca koncentracja ryzyka kredytowego gdyż Grupa posiada wielu odbiorców. Udział 10 największych należności z tytułu dostaw i usług w ogóle należności z tytułu dostaw i usług na dzień bilansowy wyniósł 57,7%. Spółki Grupy podejmują działania mające na celu ograniczenie ryzyka kredytowego, polegające na: sprawdzaniu wiarygodności odbiorców, ustalaniu limitów kredytowych, monitorowaniu sytuacji odbiorcy, uzyskiwaniu zabezpieczeń (weksle, akredytywy, poręczenia, zabezpieczenia na ruchomościach i nieruchomościach).

Uwzględniając powyższe, w ocenie Zarządu jednostki dominującej, ryzyko kredytowe zostało ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym poprzez utworzenie odpisów aktualizujących.

Ryzyko kredytowe związane z depozytami bankowymi, instrumentami pochodnymi i innymi inwestycjami uznaje się za nieistotne ponieważ Grupa zawarła transakcje z instytucjami o ugruntowanej pozycji finansowej.

Nota 39 Zarządzanie kapitałem

Głównym założeniem polityki Grupy PCC EXOL w zakresie zarządzania kapitałami jest zapewnienie silnej bazy kapitałowej, umożliwiającej poszczególnym spółkom jak i całej Grupie Kapitałowej stabilny rozwój przy zapewnieniu dbałości o interesy interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Struktura kapitałowa Grupy obejmuje zobowiązania, na temat których odpowiednia informacja ujawniona została w notach nr 32 i 33, oraz kapitały szczegółowo omówione w notcie nr 27.

Grupa systematycznie monitoruje wskaźniki rentowności kapitału oraz wskaźniki relacji kapitału własnego do zobowiązań. Celem Grupy jest osiągnięcie wskaźnika rentowności kapitału na poziomie satysfakcjonującym akcjonariuszy.

W latach prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu wskaźniki: rentowności kapitału i relacji kapitału własnego do zobowiązań kształtowały się odpowiednio:

W trakcie roku obrotowego nie było zmian w polityce Grupy dotyczącej zarządzania kapitałami.

Jednostka Dominująca jako spółka akcyjna podlega regulacji wynikającej z art. 396. § 1 Kodeksu spółek handlowych, która wymaga przekazania na kapitał zapasowy spółki akcyjnej co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego.

Lp.	Nazwa wskaźnika	31.12.2013	31.12.2012
1	rentowność kapitałów własnych *	4,2%	2,0%
2	relacja kapitału własnego do zobowiązań **	76,0%	63,0%

* - [zysk netto](#) do wartości [kapitałów własnych](#) Spółki na dzień bilansowy

** - stosunek wartości [kapitałów własnych](#) do wartości [zobowiązań](#) na dzień bilansowy

Nota 39.1 Instrumenty finansowe

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Grupy, które wykazane zostały w sprawozdaniu finansowym według wartości innej niż wartość godziwa, w podziale na poszczególne kategorie aktywów i pasywów.

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku

	31.12.2013 Wartość godziwa	31.12.2013 Wartość bilansowa	Klasyfikacja instrumentów finansowych wg. MSR 39 (wartość księgowa)						Inne (wartość księgowa)
			wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		wyceniane w wartości godziwej ze zmianami w kapitale		wyceniane w zamortyzowanym koszcie		
			wyznaczone przy początkowym ujęciu	przeznaczone do obrotu	dostępne do sprzedaży	rachunkowość zabezpieczeń	pożyczki i należności	utrzymywane do terminu wymagalności	
Aktywa finansowe ***									
Inwestycje w pozostałych jednostkach	-	-			-				
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	77 646 452	77 646 452					77 646 452		
Pozostałe aktywa finansowe	-	-					-		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5 820 123	5 820 123					5 820 123		
RAZEM	83 466 575	83 466 575	-	-	-	-	83 466 575	-	

	31.12.2013 Wartość godziwa	31.12.2013 Wartość bilansowa	Klasyfikacja instrumentów finansowych wg. MSR 39 (wartość księgowa)					Inne (wartość księgowa)
			wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		wyceniane w zamortyzowany m koszcie nieobjęte zasadami rachunkowości zabezpieczeń	wyceniane w amortyzowanym koszcie wyznaczone jako instrument zabezpieczający w ramach rachunkowości zabezpieczeń ze zmianami odniesionymi w inne dochody całkowite netto		
			wyznaczone przy początkowym ujęciu	przeznaczone do obrotu				
Zobowiązania długoterminowe	177 785 733	177 785 733	-	-	78 252 933	-	99 532 800	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 244 160	1 244 160			1 244 160			
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	176 541 573	176 541 573			77 008 773		99 532 800	
Zobowiązania krótkoterminowe	83 961 867	83 961 867	-	-	83 961 867	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	52 098 281	52 098 281			52 098 281			
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	30 619 426	30 619 426			30 619 426			
<i>Pozostałe zobowiązania finansowe</i>	1 244 160	1 244 160			1 244 160			
RAZEM	261 747 600	261 747 600	-	-	162 214 800	-	99 532 800	

Grupa Kapitałowa PCC EXOL
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku

	31.12.2012 Wartość godziwa	31.12.2012 Wartość bilansowa	Klasyfikacja instrumentów finansowych wg. MSR 39 (wartość księgowa)						Inne (wartość księgowa)
			wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		wyceniane w wartości godziwej ze zmianami w kapitale		wyceniane w zamortyzowanym koszcie		
			wyznaczone przy początkowym ujęciu	przeznaczone do obrotu	dostępne do sprzedaży	rachunkowość zabezpieczeń	pożyczki i należności	utrzymywane do terminu wymagalności	
Aktywa finansowe ***									
Inwestycje w pozostałych jednostkach	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	56 767 907	56 767 907	-	-	-	-	56 767 907	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	12 901 432	12 901 432	-	-	-	-	12 901 432	-	-
RAZEM	69 669 339	69 669 339	-	-	-	-	69 669 339	-	-

	31.12.2012 Wartość godziwa	31.12.2012 Wartość bilansowa	Klasyfikacja instrumentów finansowych wg. MSR 39 (wartość księgowa)					Inne (wartość księgowa)
			wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		wyceniane w zamortyzowanym m koszcie nieobjęte zasadami rachunkowości zabezpieczeń	wyceniane w zamortyzowanym koszcie wyznaczone jako instrument zabezpieczający w ramach rachunkowości zabezpieczeń ze zmianami odniesionymi w inne dochody całkowite netto		
			wyznaczone przy początkowym ujęciu	przeznaczone do obrotu				
Zobowiązania długoterminowe	181 433 598	181 433 598	-	-	83 316 798	-	98 116 800	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	1 226 460	1 226 460	-	-	1 226 460	-	-	-
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	180 207 138	180 207 138	-	-	82 090 338	-	98 116 800	-
Zobowiązania krótkoterminowe	70 753 438	70 753 438	-	-	70 753 438	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	43 018 269	43 018 269	-	-	43 018 269	-	-	-
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	27 735 169	27 735 169	-	-	27 735 169	-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-
RAZEM	252 187 036	252 187 036	-	-	154 070 236	-	98 116 800	-

Nota 40 Wartość godziwa instrumentów finansowych

Grupa zakłada, że bilansowa wartość wszystkich instrumentów finansowych ujawnionych w sprawozdaniu finansowym nie odbiega w istotny sposób od ich wartości godziwej.

Nota 41 Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepływów pieniężnych

	stan na 31.12.2013	stan na 31.12.2012
Bilansowa zmiana zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań	9 419 656	(5 043 986)
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	685 428	(472 763)
Inne korekty	-	(18 620)
Razem	10 105 084	(5 535 369)

W ramach działalności inwestycyjnej i finansowej w 2013 roku nie zostały wykazane następujące operacje zawarte pomiędzy podmiotami powiązanymi, rozliczone na podstawie stosownych umów poprzez potrącenia wzajemnych wierzytelności:

- wydatki na zakup udziałów w spółce zależnej – 39.400.000 zł,
- wpływy z tytułu emisji akcji – 39.400.000 zł.

Nota 42 Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie kształtowało się następująco:

	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
Zarząd	4	1
Administracja	23	2
Dział sprzedaży	32	23
Pion produkcji	118	107
Pozostali	23	16
Razem	200	149

Nota 43 Wynagrodzenie biegłego rewidenta

	01.01.2013-31.12.2013	01.01.2012-31.12.2012
Badanie jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	45 000	32 000
Przegląd półrocznego jednostkowego i skonsolidowanego skróconego sprawozdania finansowego	21 000	16 000
Pozostałe usługi	5 500	5 500
Razem	71 500	53 500

Nota 44 Zdarzenia po dniu bilansowym

Jednostka Dominująca podpisała w dniu 26 lutego 2014 roku umowę z United Coconut Chemicals Inc. spółką prawa filipińskiego, z siedzibą w Cocochem Agro-Industrial Park, San Pascual, Batangas, Filipiny, której przedmiotem jest wydierżawienie nieruchomości fabrycznej wraz z wyposażeniem (budynkami, maszynami, kotłami parowymi), znajdującej się w Batangas (dalej: Nieruchomość), na łączny okres 10 lat z możliwością automatycznego przedłużenia na kolejne 5 lat (dalej: „Umowa”).

Wartość Umowy wynosi ok. 26,5 mln USD, tj. ok 80,9 mln PLN (na dzień 26 lutego 2014), w tym koszt dzierżawy oraz przewidywanych nakładów inwestycyjnych i odtworzeniowych.

Przeznaczeniem Nieruchomości będzie wytwarzanie półproduktów takich jak: alkohole oraz kwasy tłuszczowe, przeznaczonych i wykorzystywanych w podstawowej działalności Spółki oraz sprzedaż ich nadwyżek.

Umowa weszła w życie 16 marca 2014 r.

Umowa została zawarta pod warunkiem rozwiązującym przygotowania Nieruchomości do działalności operacyjnej.

Szczegóły zostały przekazane w Komunikacie bieżącym nr 02/2014 z dnia 27.02.2014.